ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5710 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30/12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1904 — ՇԱԲԱԹ — 4 ՐԱՄԶԱՆ 1322 — ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5710

درعلیه غازته ﴿ آره‌وك ﴾ غازته ادارهٔ سی

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՕՒԼԻՆ, Գալաթիա, Քամանջը փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստալի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Յեղափոխ Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ՀՈՒՍԱՀԱՏԱԿԱՆ ՄԱՀԱՐՁԱՆԸ

Չեմ գիտեր քանի՛երորդ անգամը ըլլալով կը ծանուցուի թէ Զուհամճեանի գերեզմանին վրայ մահարձան մը սկսած է կանգնուիլ Իզմիրի մէջ։ Ինչպէս կը լսուի, նշանաւոր երգահանին մահուան յաջորդող մէկ քանի օրերուն մէջ հրատարակուեցաւ այդ տեսակ մտադրութեան մը լուրը, եւ այսօր, երկար տարիներէ վերջ, տակաւին ոչ մէկ ապահովութիւն կայ թէ գանե այս անգամ, ծրագրուած մահարձանը պիտի կանգնուի վերջնականապէս։

Անկեղծ ընլլալս համար ըսենք թէ հանգուցեալ երաժշտագէտին երկու ուսակիցները՝ Սինանեան Յարութիւն եւ Քէչեան Սմբատ էֆէնտիները, որոնք ղեկավարները եղան այդ գովելի գաղափարին, ամէն ջանք չխնայեցին իրենց կողմէն, եւ «գլի ի բուն ալխատեցան»։ Ինչպէս կ'ըսեն դասական դարձած բացատրութեամբ մը։ Սինանեան էֆ. իր վարպետին Օլիմբիա օբերային նախերգը դաշնակի վրայ նուագուելու յարմար վիճակի մը վերածեց, եւ Քէչէեան էֆէնտին ալ ոգեկոչութեամբ հրապարակ հանեց զայն, լուսաբանելով որ Զուհամճեանի լիշատակը յաջորդող պէտք եղածին չափ մարդ պիտի գտնուի մեր հասարակութեան մէջ, եւ թէ այդ հրատարակութիւնը իրմէ ակնկալուած արդիւնքը պիտի տայ իսկոյն, առանց մեծ յապաղելու մը պատճառելու։

Այս ակնկալութիւնը չպատկաւեցաւ ամբողջ, ինչպէս կը սպասուէր որ պատահի։ Երաժշտութեան սիրահար տարրը մեր հասարակութեան մէջ, շատ պզտիկ թիւ մը միայն կը կազմէ, թերեւս հազիւ հարիւր հոգի, եւ մնացեալ մասն ալ ընդհանրապէս չէ գիտցած թէ ոգեկոչում արուեստագէտի մը եւ եւ չի բուէր միայն չոր ցաւ մը յայտնել, այլ պէտք է բան մը, հոգ չէ թէ աննշան բան մը ընել տնոր լիշատակը յաւերժացնելու համար։ Մերիններ՝ սիրով տրամադիր են ուղուածին չափ վայ կարդալու եւ ցաւելու, եթէ երբեք իրենց ըսենք թէ մեզի պատիւ բերող զոր օրինակ տիտասարդ մը, գրագէտ մը կամ ուսուցիչ մը կորսնցնելու դժբաղդութիւնը ունեցանք։ Մեզ, հարիւր անգամ մեզ, կը բացատրեն վշտահար դէմքով մը, բայց այդչափ միայն։ Չիրենք հրաւիրեցէք որ հինգ դրուշ տան հանգուցեալին հոգեկոչին վայ քարի կոր մը դնելու համար, իսկոյն դէմքերնին անդին կը դարձնեն, ու տակաւին կը զարմանան թէ ինչպէս՝ ձրի ոգի ու վայ կարդալէն վերջ՝ մարդիկ կրնան իրենցմէ դրամ ալ պահանջելու ներեսութիւնը ունենալ։

Ընդհանրապէս մեր հասարակութիւնը մեծ մասամբ ըմբռնումը ունեցող անհատներէ կազմուած է։ Սինանեան ու Քէչէեան էֆ.ները առաջին օրէն համոզուեցան այս մասին, եւ անկէ անդին ուժասելի հարկը ծանրացաւ իրենց վրայ՝ բաներին գործերնին թողլով դուռ դուռ պարելու, եւ ոգորելու թնդրելու պէս Օլիմբիան նուագաւորները ասոր անոր ներկայացնելու։ Գտնուեցան տակաւին խղճամիտ մարդիկ, որոնք իբր թէ հանգուցեալին սիրոյն նուագահարները վճռելու հոգը ստանձնեցին անձնուիրաբար, թէեւ վերջէն գոյացած արդիւնքը իրենցմէ ասենալը դժուար դարձաւ ա՛նքան որքան կրնայ ըլլալ քարէն ջուր հանելու ընդունակ ա՛ եւ է գործողութիւն։

Երկու երիտասարդները տակաւն չվհատեցան։ Վարպետին սէրը պէտք եղածէն աւելի մեծ էր իրենց մէջ՝ որպէս զի յուսահատին ու չլքէին ծրագիր մը՝ որուն գործադրութիւնը գլխաւոր միջոց էր ու պիտի մնայ՝ Զուհամճեանի լիշատակը նուիրագործելու համար։ Դուռնէ դուռ պտոյտներ, աղաչանք ու պաղատանք, ուշքամ եւ ամէն կարգի յոգնութիւններ, նուաստացումներ, վերջապէս չմնաց բան մը զոր լանձն չառնէին՝ քանի մը նուագաւոր աւելի ծախելու համար։ Վերջապէս պատասխանատուութիւն մը բռնանձնած էին հանրութեան առջեւ։ Ժողովուրդը հոգը չէր ըներ թէ իր ալ օժանդակութիւնը, իր ալ լուման պէտք է այդ պարտաւորութեան կատարման համար, բայց վաղը միւս օր, անյաջողութեան մը պարագային կրնար դատապարտել ձեռնարկողները, կրնար մեր քսել անոնց ճակտին։ Մամուլն ալ իր օժանդակութիւնը բերաւ այդ երիտասարդներուն, բայց կրկին՝ նուագահարներուն վճռման գործը կրնայի քայլերով միայն յառաջացաւ։

Իրենց առաջարկին, իրենց լուսաբանութեան այս մանրամասնութիւնները դիմամբ կ'արձանագրեմ հոս, քիչ մը աւելի չեշտելու համար մեր հասարակութեան տխուր ու ցաւալի անտարբերութիւնը այս տեսակ գեղարուեստական ձեռնարկներու մասին՝ որոնք միայն մեզ չէն փառաւորեր, այլ նաեւ այն երկիրը որուն մէջ կ'ապրինք։ Թերեւս աւելորդ չեղաւ յիշելը թէ անշուշտ այդ միեւնոյն անտարբերութեան պատճառաւ ալ նուազ սլրաւած ու ազդացեալ գրագէտ մը՝ Մատթէոս Մամուրեան, իր մահարձանը չունեցաւ տակաւին մինչեւ այսօր։

Մաղթենք որ գտնէ այս անգամ իրաւ ըլլայ Զուհամճեանի մահարձանին կառուցման սկզբնաւորութիւնը ծանուցանող լուրը։ Այդ ձեռնարկը պէտք է իրականանայ։ Արուեստագէտը գրեթէ ազգաս պահեցինք, գտնէ իր մահուանէն վերջ, քարի կտորով մը յիշատակ մեր երախտագիտութիւնը՝ որուն տրժանի դարձած էր ու պիտի մնայ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՄԱՐԴՈՒՆ ՁԱԿԱՏԱԳԻՐԸ

Ամէն անհատ, կարծես մէկ գլխաւոր նպատակ ունի իր գոյութեան տեւողութեանը միջոցին։ Անիկա կարծես ստեղծուած է միայն յառաջդիմական ձգտումի մը նախատեսութեամբ։

Յառաջդիմութիւն, ահա բառ մը որ ամէնուն բերնին մէջն է, ամէն մարդ անով կը քալէ եւ անով կը գործէ, անով կ'երազէ եւ անոր մէջ կը գտնէ իր գաղափարականը։ Ահա բառ մը, սակայն, որ չափազանց ընդհանուր է իր իմաստով, եւ խիստ քիչ ըմբռնելի՝ իր արդիւնքներուն մէջ։

Յառաջդիմութիւնը՝ վաճառականին համար, շահիլ ու հարստանալն է. դասական մարդուն համար, ուսումնական ըլլալն է. կղերականին համար, եկեղեցիի վերին կարգերուն հասնիլն է. բանաստեղծին համար, իր ստեղծագործութիւնները օրէ օր աւելի գնահատուիլն է. մասնագիտին համար, ժողովրդականութեան հեռուստ վայելքի մը լայնն է. դարբինին համար, մեծ դարբնոցի մը, կարելի կարող ազգկան մը համար, ներաւանտ խանութի մը տէր ըլլալն է։ Աղլիկ մը յառաջդիմած կը կարծէ ինքզինքը՝ կարգուելով, եւ երիտասարդ մը ալ՝ հարուստ աղլիկ առնելով։ Դիւանապետը մօտեցած կը կարծէ իր երջանկութիւնը, երբ աւելնայ յանախորդ խմողներուն թիւը։ Վերջապէս, ընդհանուր իմաստով մը ամէն մարդ կը հաւատայ յառաջդիմել, երբ «գործերը ազկի կ'երթան»։

Ինչո՞ւ համար է որ այս սխալ ըմբռնումով կը դասուի յառաջդիմութիւնը։ Ինչո՞ւ հարստութիւնն ու ճոխութիւնը եղած ըլլան անոր միակ ծանուցիչը, յայտարար նշանը։ Շատեր որ առաջինի եւ բարոյականի նախանձախնդիր էին ալեւոտութեան մէջ, կը մեղկանան յոյզութեան օրերուն։ Եւ մինչ չէ տեսնուած մեղկացած անձեր՝ որոնք բարոյական նոր ոյժ եւ կորով ստացած ըլլան կորսնցնելէ վերջ իրենց բոլոր հարստութիւնը։ Հետեւաբար, անհատ մը որ կը հարստանայ՝ չկրնար ըստէպ անոր համար թէ կը յառաջդիմէ, եթէ իր բարոյական ձիրքերը, ուժերը, կորովը, օրի եւ մաքի տուրքերը յետադէմ են կամ չեն յառաջանար։ Վերջապէս հարստութեան մէջ յառաջանալ եւ բարոյականութեան մէջ յառաջանալ երկու տարբեր բաներ են զոյս իրարու հետ չփոթելը լաւ չէ։

Հարստութիւնը՝ յառաջդիմութեան դրսեւորը արտայայտիչն է։ Ինչո՞ւ, ինչ պատճառով։ Որովհետեւ հարստութեան հետ կապուած է աւտակութիւնը, իրեն հիմ ունի կարգապահութիւնը։ Կարգը եւ կարգի պահպանումը յառաջդիմութիւնը կազմող եւ անկէ անբաժանելի տարրերն են ինչպէս որ թթուածինն ալ անբաժանելի տարրն է օդին բաղադրութեան մէջ։

Անգլիացիք սովոր են permanence, այսինքն՝ յարակայութիւն անուանել կարգապահութեան այն վիճակը՝ զոր Ֆրանսացիք կ'ըմբռնեն՝ ordre, կարգ բառին մէջ։ Անգլիացին կ'ըսէ. պէտք է յարակայութիւն՝ որպէս զի ձեռք ձգուի յառաջընթացութիւնն (progression)։ Իսկ Ֆրանսացին նոյն սկզբունքը յայտնելու համար, կ'ուզէ վայելել կարգապահութիւն՝ որպէս զի յառաջդիմէ։

Օրինակի համար, դպրոց մը որ կայ, հիւանդանոց մը որ կը հաստատուի, տաքարանոց մը որ կը հիմնուի, օրբանոց մը որ կը կառուցուի, վանք կամ եկեղեցի մը որ կը բարձրացուի, ասոնց ամէնքն ալ նախ եւ ծառայեն վիճակի մը, դիրքի մը, վայելքի մը պահպանութեանը, կարգաւորութեանը, վերջապէս անդիներէն իմաստով, յարակայութեանը, այսինքն՝ յարատեւ մնալուն։ Մարդին զարգացման համար ասոնց համայնքը մեղանչած կ'ըլլայ հաստատած կարգին եւ անոր պահպանմանը դէմ՝ եթէ չապահովէ յարակայութիւնը իր դպրոցներուն, նոյն իսկ բարոյականութիւնը այս տեսակ գեղարուեստական ձեռնարկներու մասին՝ որոնք միայն մեզ չէն փառաւորեր, այլ նաեւ այն երկիրը որուն մէջ կ'ապրինք։ Թերեւս աւելորդ չեղաւ յիշելը թէ անշուշտ այդ միեւնոյն անտարբերութեան պատճառաւ ալ նուազ սլրաւած ու ազդացեալ գրագէտ մը՝ Մատթէոս Մամուրեան, իր մահարձանը չունեցաւ տակաւին մինչեւ այսօր։

Մաղթենք որ գտնէ այս անգամ իրաւ ըլլայ Զուհամճեանի մահարձանին կառուցման սկզբնաւորութիւնը ծանուցանող լուրը։ Այդ ձեռնարկը պէտք է իրականանայ։ Արուեստագէտը գրեթէ ազգաս պահեցինք, գտնէ իր մահուանէն վերջ, քարի կտորով մը յիշատակ մեր երախտագիտութիւնը՝ որուն տրժանի դարձած էր ու պիտի մնայ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՐՄԱՇԻ ԴՊՐԵՎԱՆՔԸ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆԵՑ-ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Արմաշի Դպրեվանքը վերջերս բաւական խնդրի նիւթ եղաւ։ Ոմանք քննադատեցին հոն տրուած ուսուցման ազդեցութիւնը, այնինչ պարտաւանքի առարկայ ըլլալ հոնկէ ելլող այս կամ այն վարդապետը, մէկն ալ ըսաւ թէ հազարներով սկսի ծախսեցաւ մինչեւ ցարդ, փոքրագոյն թիւով ընտրուած վարդապետներու համար, որոնք գոնէ ակնկալուած յոյսերը չկրցին լիովին իրագործել եւն. եւն.։ Մինչ չունինք այդ քննադատութեանց վրայ հատ մըն ալ մեր կողմէ ուսումնասիրել։ Միայն դիտել պիտի առնք թէ, եղած այդ քննադատութիւնները նոյն հաստատութեան իսկական եւ պատակն ու տուած ընդհանուր արդիւնքը նկատելու չեն առած բնաւ. իւրաքանչիւր քննադատ իր տեսած ու նկատած մասնակի թերութիւնները, բարոյական կամ անտեսական, մասնակցած է միայն։

Դպրեվանքին նպատակը համայնքին համար ուսեալ, բանիրուն ու մանաւանդ խղճամիտ հովիւներ պատրաստել ըլլալով, վեր է ամէն քննադատութենէ։ Գալով մինչեւ ցարդ տուած արդիւնքին, խղճի գործ չպիտի ըլլար բոլորովին չգոյնել, կամ չառ ասնչան բան մը համարել զայն միայն։ Մէկ քանիներու վրայ տեսնուած մասնակի թերութիւնները մեկնակէտ չընենք, ուրանալու համար տրուած արդիւնքը։ Կ'ընդունինք թէ Արմաշի ընծայած վարդապետներէն ոմանք կրնան քիչ մը լոխուն եղած ըլլալ, մեկ քանին՝ լուակնոտ, այնինչ՝ անձնասէր, ուրիշ մը չափազանց եռանդուն ու քիչ մըն ալ պչրասէր, առանց քով կան տակաւն ուրիշներ ալ, եւ նոյն իսկ այն մասնակի թերութիւնները ունեցողները, որոնք իրենց խոհականութեամբ, գործունէութեամբ ու յարատեւութեամբ համեմատաբար քիչ ժամանակի մը մէջ լաւագոյն համբաւը շինեցին իրենց։ Եղած պակասութիւնները նորընծայի անխուսափելիութիւն, նահիլութիւններ կրնան համարուիլ մեծ մասով։ Ասանկով տեղի արուած է մանր մանր դիրքակրական միջադէպերու, որոնք, ապահովաբար ննջմար կ'ուցնէին, եթէ կարգ մը լեռամիտներ անձկամիտ հակառակորդներու խաչաբաղձին չենթարկուէին։ Որովհետեւ մեր համայնքը ինքնին մտեռանդ չէ ուրիշ ժողովուրդներու պէս կամ անոնց չափ շատով չի վրդովիր, այլ տեսակ մը լայնախոհ անդրադարձումով է որ կը դիտէ բարոյական ու եւ տրտակարգ նորութիւն եւ գաղափար, առանց կոյր ու յախուռն հաւատանքի մը ենթարկելու զայն մէկէն։

Արմաշեանները, ժամանակ անցնելով պիտի լրջանան, պիտի խելքնան եւ իրենց երիտասարդական երբեմնի չափազանցութիւնները թօթափելով, կարող պիտի ըլլան իրենց բերելու հակառակորդները եւ ժողովուրդը, որանք իրենց կարգին չառ բան թաղած պիտի ըլլան իրենց նախապաշարումներէն ու արգելութիւններէն։

Բայց թէ Դպրեվանքին համար եղած մեծագումար ծախքերը համեմատական են անոր տուած արդիւնքին, եւ թէ Դպրեվանք մանող ուսանողներու մեծագոյն մասը ուսման չրջանը աւարտելուն, կամ անկէ ալ առաջ կը ձգեն կը հեռանան, չուզելով կուսակրօն քահանայ ձեռնադրուիլ, կ'ուժէ որ լսուի ուշադրութեան առնուելի։

* *

Դիտել տրուեցաւ, եւ իրաւունքով ալ, թէ Դպրեվանքը պարապ տեղ մեծամեծ գումարներ ծախսած է մինչեւ ցարդ, այն ալակերտներուն համար որոնք որանք վերջին պահուն, հրաժարելով վարդապետ ըլլալու իրենց առաջադրութենէն, առած քալած են, առանց գոնէ ապագային քահանայ ձեռնադրուելու եւ կամ իրենց համար եղած ծախքը ապագային նիւթապէս կամ բարոյապէս ո եւէ կերպով փոխարինելու պարկ երաշխաւորութեան մը։ Այո՛, թերեւս գրաւնուին ա՛յդ թերացողներէն ոմանք, որ այժմ քահանայ դարձած են կամ վարժապետ, ինչ որ հանրութեան ծառայելու տեսակէտով բան մըն է գոնէ. բայց այդ բանը կամաւոր է եւ ոչ ստիպողական. ուզողը կ'ընէ։ չուզողը չըներ։

Ահա այս իրողութիւնը, մանաւանդ եթէ ճիշդ է անցեալները Մանզուտիի մէջ Պ. Սաեփանեանի տուած մէկ հաշիւը, որ մինչեւ ցարդ ընծայուած մէն մի Արմաշեան վարդապետի համար քանի մը հարիւր ոսկի ծախք ցոյց կուտար, նկատողութեան առնելով, իրաւունք կ'ուսնանք ըսելու թէ Դպրեվանքը իր ծախսած տարեկան խոշոր գումարին համեմատութեամբ ոչ արդիւնք չի տար, հունձք չարտադրեր։

Ահա ոնեղ սէտ է ուրեմն, անպէտ ու ապարդիւն հաստատութիւն մը համարելի Դպրեվանքը, փակո՞ւ զայն, կամ պէտքն յապաւ։ Առանցմէ ոչ մէկը մտքերնուս կ'անցընենք, այլ ընդհակառակը կը խորհինք տարբեր բան մը, գաղափար մը, որուն ծնունդ տուած է Դպրեվանքի չուրջ վերջերս յարուցուած խնդիրը։

* *

Վարժապետ ու վարդապետ մեր հին լեզուին մէջ համանիշ են, եւ իրականին մէջ ալ միեւնոյն պաշտօնին տէր անձեր կը նշանակեն։

Եւ քանի՞ ոչ վարժապետ ու վարդապետ նոյն անունը կրող եւ նոյն պաշտօնը կատարող անձեր են, ինչո՞ւ երկուքն ալ չպատրաստել միեւնոյն յարկին տակ. մէկը դպրոցին մէջ կ'ուսուցանէ. մինչ միւսը եկեղեցիին բեմէն, միեւնոյն տանն ունենալով հաւասար իրաւունք դպրոցին մէջ ալ ուսուցանելու։

Մեր բարոյական ու նիւթական զարգացման համար չառանց ի վեր պէտքը զգացուած է գլխաւորաբար սա երեք հաստատութեանց։ Վարժապետանոց, տեսուրական վարժարան եւ վարդապետանոց։ Լոյն վերջինը են առաջ ունեցանք. երկրորդին ծրագիրը կայ, մէջ խաղաց, իսկ երրորդը յղացուած գաղափար մը կը մնայ լոկ որ ի զուր կը սպասէ լոյս աշխարհ գալու։

Տոքթ. Թորգոմեան, վերջերս կնդրի հանդէսին առթիւ, նոքին ձայն բարձրացուց այդ հաստատութեան պէտքը չեշտելով։ Խնդիրը կարեւոր է եւ վարժապետանոցի մը գոյութիւնը ամենակարեւոր. առանց անոր, յուսեան պիտի տեսնեն մեր դպրոցական խեղճութիւնները, մեր ուսուցիչներուն զգալի խեղճութեանց երեսէն։ Աշուշա այդ արմատական պէտքը խորապէս զգալուն համար է որ Տոքթորը ուզեց հանդիսաբարձրեմբ չեշտել կրթական էն կարեւոր պէտքը եւ անոր վրայ հրաւիրել կրթութեան անուանով հաւաքուած կրթասէրներու ուշադրութիւնը։ Իմ մասիս օ՛վ որ խորապէս կը զգայ վարժապետանոցի մը պէտքը, յանկերգի մը պէս կրկնելու է միշտ զայն, ամէն ժամ ու ամէն տեղ։

Վարժապետանոցի կարեւոր խնդրին լուծում կրնայ տրուիլ, կը խորհիմ, Արմաշի վարդապետանոցը ընելով միեւնոյն տանն վարժապետանոց մըն ալ։ Թէ ինչ են սոյն գաղափարին այժ տուող կէտերը։ Նախ թէ, վարդապետ մը ոչ նուազ ուսեալ ու զարգացած պէտք է ըլլայ քան ո եւ է ուսուցիչ, մեկդի առնելով զուտ վարդապետական ու ծիսական կարգ մը ուսումները, քանի որ վարդապետները անցեալին մէջ թէ հիմա ու ամէն երկիրներու մէջ դաստիարակ են ու կը դաստիարակեն պարզ ուսուցիչներու պէս, հետեւաբար պատճառ մը չկայ որ մեր վարդապետներն ալ նոյն իսկ երբ առաջնորդ են կամ քարոզիչ, դասախօսութեան չյատկացնեն իրենց տրամադրելի ժամերը, կամ գտնէ իրենց վարժապետութեան կատնատար դասընթացք տեսած վարդապետներ օգտակար չհանդիսանան իրենց պատկանած թեմին կամ թաղին կրթական գործերուն մէջ։ Եզրակացնելով, վարդապետ մը պարտի ունենալ գոնէ մեծագոյն մասամբ վարժապետ մը պահանջելի հմտութիւն, զարգացում եւ յատկութիւններ։ ուրեմն նախ վարժապետ եւ ապա վարդապետ։ Յաջորդ յօդուածով մը պիտի ջանամ ուրուագծել վարժապետանոց–վարդապետանոցի մը ծրագիրը։

ՕՆՆԻԿ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ՆՈՐՈՅԹԻ ՔՐՈՆԻԿ

ՕՐՈՒԱՆ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐԸ

Ալ կրնանք խօսիլ ձմրան նորաձեւութեան վրայ։

Ձմրան առաջին սարսուռները բռնադատեցին մեզ՝ թերեւս չրջագիսներէ ներդրէ գլխարկներէն հրաժարելու։ Մեզ չրջապատող մթնոլորտին հակասաստան արդուզարդեր ընելու պահանջն է որ կը ներկայանայ։ Հետեւաբար առնելիք է աչքէ անցընելու այն գաղափարի նորութիւնները, զորս Նորաձեւութիւնը հնարած է մեր երջանկութեան համար։

Դերձակուհիները գործի վրայ են, դերձակները ոչխատութեամբ բռնուսուած են ու նորթիկները (մտիսթ) չատ բան՝ լուանարարութեանց չեն կրնար հասնիլ. երջանիկ ժամանակներուց. ամենուն համար ալ։ Մտիսթ եւ գեղ հատարատ ցնծութեան մէջ են։ Բայց հատեան քանի տէր եղող օրքան մարդիկ կան որ փորձութիւններ կ'ունենան այդ յանկուցիչ արդուզարդերուն եւ հրապուրիչ գլխարկներուն հանդէպ։

Կրնանք հաստատել թէ մեր կանանց ներկայի գլուխները զարդարելու կոչուած հրաշալիքներէ գրեթէ վերջնական դամանք մը ստացած են այսօր։

Ինչպէս լսուած է, գլխարկը, դէմքին հետ անմիջական մօտաւորութիւն ունենալով, մանրակրկիտ ընտրութեան եւ յարատեւ հոգածութեան պէտք ունի։ Շերջանգեսա մը կրնայ վայել չըլլալ հագնողին, առանց վնասելու դէմքին արտայայտութեան։ Բայց եթէ երբեք գլխարկ մը չերթայ մեր դէմքին, դիմագիծերը կ'այլափոխուին։ Որքա՞ն կիներ ակամայ կը ազդեցան, սա պատճառաւ որ իրենց վայելող գլխարկի ձեւ մը չեն կրնար ընտրել։ Պէտք չէ անպատճառ նորաձեւութեան համաձայն գլխարկ մը կրել, այլ դէմքին վայլածը ընտրել։ Ահա ինչո՞ւ համար չատ մը կիներ պէտք չէ պտտարակել, միեւնոյն ձեւով գլխարկ մը գործածելուն համար միշտ։ Ահա ինչո՞ւ համար իրենց գեղեցկութեան վնասող սխալներ կը գործեն ամէն անոնք որոնք յանախ նորթիկ կը փոխեն։ Ճշմարտապէս վայելչատեր կիներ մը պէտք է միշտ իր հայութիւններուն դիմէ։

Այս ձմեռ, պարզ գլխարկներուն մէջ կը տեսնենք յատկանական անփոփոխ fashiphik. որուն մէկ քանի անուն մասնամասնութիւնները կը փոխուին երբեմն։ Հիմա եղերքը աւելի լայն է, գագաթը աւելի մեծ, վրան անցուած սանկ սեւ թաւիշ մը։

Գրեթէ դասական դարձած այս գլխարկին քով կը տեսնենք եռածայր գլխարկը (թրիքորն) որ կը յաջողանէ իրը prnpkor գլխարկ։ Թաւշեայ սիրուն գլխարկին վրայ կազմակի անցուած ցցունք մը (էկրէթ) չատ աչքառու երեւութ կուտայ նորը եւ ձուանձեւ դիմագիծերուն։

Երբ եռածայր գլխարկը աւելի զարդարուն ըլլայ, մարֆի գլխարկ կը դառնայ։ Սիրուն կերպով յարդարուած, կրնայ վայելչօրէն գործածուիլ միջօրէէն յետոյ պտոյտի կամ գնումի ատթիւ եղած արդուզարդերուն։

Նաբոլեոն գլխարկը՝ իր չեշտակի երկու ծայրերով՝ կը վայլէ չատ կլոր դէմքերուն, մանաւանդ մազերով չրջանակուած։ Միայն թէ գրգռիչ երեւոյթ մը կ'ընծայէ։ հետեւաբար չատ զգուշաւորութեամբ գործածելու է զայն։

Կակուղ հիւսուածեղէններէ՝ մեր ճարտար նորթիկներու ձեռքերուն մէջ՝ գլխարկներու կը փոխուին։ Նմանապէս կը տեսնուին ծալ ծալ անդուսք (ճանֆէս) գլխարկներ կամ թէ իրարու վրայ դրուած հղմածուփ (վոլան) անդուսք կարներէ եւ կամ թէ մէկեղերը միլոց ձգուած անդուսք կարներէ չինուած գլխարկներ։ Անդար ունեցող գլխարկներուն համար, որոնք ամէնէն փոքր ծանրութիւնէն կը նեղուին, անդուսք գլխարկը չերմակս յանձնարարելի է։ Բայց այս ձմեռ ամէնէն աւելի ընդունելութիւն գտած գլխարկը

pnfkն է, որ fnopիսմ-բայեkorի լրացուցիչ մասը կը կազմէ, մինչ այս վերջինը նոր-ին գործածուիլ կը սկսի։ Թոfkն չատ դիւրաբար ու հաճելի ձայնք մը ունի։ Ա-մէն դէպքի կ'երթայ, եւ չատ դիւրաւ կը չինուի, օրինակի համար ասուիլ, տրամ-ւենիիսներուով մը զարդարելով ու խա-չոր կոնակով մը, կամ թէ ուելի զարդա-րուն ընելու համար թաւիշով ալ կրնայ ծածկուիլ, փետուրներով ու ծաղիկներով զարդարուն։

Այս տարուան pnfk գլխարկները ճակ-տին վրայ կը լառնանան, շէյնակի սը-ղածայր մը ձեւացնելով լառնամասին վրայ։ գիտակցաբերներդաշնակորէն անոր մէջ ամփոփելէն յետոյ, pnfkն դէպ ի ձախակողմ վար կ'առնուն։ Դէպ ի չատ առաջ կը դնեն, աչքերուն մօտ։ Ա-ւ է գործա-ծութեան սովորական եղանակը. բնակա-նաբար տարբեր կերպով դնողներ ալ կան։

Թորքիոյ գլխարկը բոլորովին երեւան կը հանէ քունքերը։ չատ սիրուն է, երբ մանուկդ տղաչարաի ձեւ լարդարուած մազերուն վրայ դրուի։

Բkrիսուարը, սրտաթոյր եւ նեղ, իր երկար ձեւովը կը լիշեցնէ այդ անունով տեսակ մը նաւակ։ Նոյնպէս կնոջ լարտիս-փոխ նկարագրին խարդանչանն է։ «Կին փոփ-խամիտ է» (Lə donna e mobile), մտչա կարսնելու հակամէտ՝ բkrիսուարի մը պէս։

Գալով զարդարուն գլխարկներուն, անոնք նուազ մեծ են նախորդ տարինե-րու գլխարկներէն։ Զանազան համեմա-տութեանց լանգած են, ինչ որ դրուատի արժանի է։

Գարբիկն՝ ճկուն եւ վայելուչ է, եր-կար փետուրներով կամ խոշոր ծաղիկնե-րով զարդարուն։ Այդ տեսակ գլխարկ-ներէն չատերը լայն ու նեղ եզրեր ունին, իւրաքանչիւր կողմէ վար դարձած, ինչ որ դէմքը աղտա կը կացուցանէ։

Համաձայնար նորիկներ, այս ձմրան եղանակին տարբեր նոր ձեւ գլխարկներ պատրաստելու համար, հնութեանց թան-գարանները այցելած եւ հին նկարներէ ներշնչուած են։ Գլխարկները չատ վայե-լուչ են եւ չատ կը լարմարին թարուչէ ճոխ արդուզարդերու կամ մուշտակաւոր գե-ղեցիկ զգեստներու։ Բնաւ չերթար պարզ արդուզարդերու հետ։ Լուի ԺԶ. սէր ա-մէնէն ուելի հրապուրած է զանոնք. այս-պէս գլխարկներու հիանալի մոտիներ ու-նեցանք։ Այնքանու երեւոյթով ու մաս-նաւոր դրոյմ ունեցող գլխարկներ են ա-ռանք։

Պkrեk Մարի Անթուանեթը այդ ձեւ գլխարկներուն մէջ ամէնէն ուելի լայ-զութիւն գտած է։ Տափակ թաւիշէ լա-տակ մը ունի, գառակի ձեւով, որուն ա-ջակողմէն թոյլ փետուր մը, հմայափո-ւրէն իրկած է ականջին վրայ։ Ձախակողմին վրայ կայ բարեր ցցունք մը։

Տիrեfքուարը, լայնեղ, հեղինեակ ա-ուելի մեծ ընդունելութիւն կը գտնէ։ Թրթռուր բանուած քով, թաւիշէ, ժանեակ-կողմդ աբլիքասիոն։ Բոր ունեցող չղար-չով, մարգարտեղդ ասեղագործու-թիւններով զարդարուած է տիrեfքուարը։ Թեթեւ արդուզարդերու հետ չերթար ան։ Այս դէտոյտ թիւնը թերեւս ժամ առաջ բերէ կարգ մը ընթերցողուհիներու դէմ-քին վրայ։ տիտամբերեան պատճառու։ Սակայն անօգուտ չպիտի ըլլայ այդ դի-տողութիւնը ընել Բերայի մէջ, ուր ամ-էնէն ան. ճոյվարդեղարուութիւնները իրա-ցու կ'ընդարձի արդուզարդերու մէջ։ Առաւել, տար-քան չրդ-գեստներու կը հանդիպինք, իրիկուան կարճ չրդզ-գեստներ կ'երեւան արտէներու մէջ այցե-լութեանց ժամուն։ Իրաւ է որ անկախաբ-թիւնը գեղեցիկ բան մըն է արդուզարդի մէջ, սակայն կարգ մը կանոններ կան զուս պէտք չէ զանց առնել։

Թարգմ. Զ. Ն.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՈՅՈՒԹԻՒՆԸ

Մուրճենի տուրջը։— Շա-Հոյի ճակատամարտն եւ։- Երկու ճակատակոր բա-ճակներուն բնաջնջը։— Թնդանօթներ։

Բարիզ, 8 Նոյեմ.— Ճապոնները կը զգուշանան յարձակողականէ մը որ, ռուսներ օգտուելու մը ունենան ոյսը. զիրենք պի-տի ոնթարկէ Շա-Հոյի ճակատամարտին նման սարսափելի կատաղած մը։ Ռուսերը բան մը պիտի չվտանգեն սոսնձելէ առաջ եւրոպացոյ Ռուսիոյէն ուղար-ուած Բ. զօրաբանակին մէկ մասը կամ ամբողջութիւնը որ հիմա ճամ-բան է եւ կամ չարժման վիճակի մէջ։ Այս պայմաններուն մէջ երկու բանակները փոխադարձաբար ընդհարումներ եւ տե-ղական թնդանօթաձգութիւններ միայն կը կատարեն եւ ասոնք կարելի է չանկա-նելենել զուրկ նկատել, եթէ ժամանակէ մը ի վեր տիպէմբերի կեսէն չատանուելի։ ռուսական դաշտային կամ թնդա-նօթները, ռուսական կամ ճապոնական շրջանակներուն պահեստ ապաները եւ զինուորական բժիշկները։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Ճաբոնցիներուն յարձակումը։— Դրա-ւուած վերջին դիրքերուն կարեւորու-թիւնը։— Անձնուիրութիւնը Բեդերսպուրգի մէջ։— Շրոսկի զօրավարին ուղղոյն յայտա-ռարութիւնը։

Բարիզ 8 Նոյեմ.—Զէ-Ֆուէն հնոտա-գիր մը կ'ըսէ.—«Վերջին լուրերուն նա-յելով Բորթ-Արթուր թէեւ գրաւուած չէ, սակայն ճապոնները կարեւոր յառաջդի-մութիւններ ըրած են Իլլունկշանի եւ Բապիտամի ամրոցներուն շրջանակին մէջ։ զորս գրաւած են մարդկային բազ-մաթիւ զոհեր տալով, եւ հիմա ալ կը պահեն, Ռուսերուն կատաղի յարձակում-ներուն հակառակ։ Այդ դիրքերը թէեւ մեծ ամրոցներուն շրջանակէն դուրս կը գտնուին, սակայն կարեւոր են, վասն զի այդ տեղերէն ռմբակոծութիւնը ուելի անվրէպ արդիւնք մը պիտի ունենայ։ Թնդանօթաձգութիւնը որ ամենայն սաստ կութեամբ կը շարունակէ, ցոյց կուտայ թէ ճապոնները մօտերս նորէն պիտի յարձակին. արդարեւ կ'լսուին թէ Պոլթի կի նաւաբաժինը ժամանելէն առաջ եթէ Բորթ-Արթուրը չդրաւեն, բնաւ պիտի չկրնան գրաւել, վասն զի պաշարումը ալ եւս անկարելի ըլլալով, Բորթ-Արթուր պիտի կրնայ ուսելիք եւ ռազմա-մթերք ստանալ։

—Բեդերսպուրգէն հնոտագիր մը կ'ը-սէ.—Բոլոր զրաղումները կ'ա հնոտանան այն անձկութեան հանդէպ, որուն վերջին լուրերու կը սպասի Բորթ-Արթուրէն։ Շրոսկի զօրավարին անսահման ընդդի-մութիւնը, եթէ կարելի է այսպէս ըսել, ընդհանուր խանդավառութիւն կը պատ-ճառէ Բեդերսպուրգի մէջ։ Զէ-Ֆուի եւ Թոքիոյի թղթակցութիւնները, որոնք վերջին ճակատամարտը կը նկարագրեն եւ Բորթ-Արթուրի հիմնական ամրոցները կ'ընդարձի արդուզարդերու մէջ։ Առաւել, տար-քան չրդ-գեստներ կը հանդիպինք, իրիկուան կարճ չրդզ-գեստներ կ'երեւան արտէներու մէջ այցե-լութեանց ժամուն։ Իրաւ է որ անկախաբ-թիւնը գեղեցիկ բան մըն է արդուզարդի մէջ, սակայն կարգ մը կանոններ կան զուս պէտք չէ զանց առնել։

Թարգմ. Զ. Ն.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՈՅՈՒԹԻՒՆԸ

Մուրճենի տուրջը։— Շա-Հոյի ճակատամարտն եւ։- Երկու ճակատակոր բա-ճակներուն բնաջնջը։— Թնդանօթներ։

Բարիզ, 8 Նոյեմ.— Ճապոնները կը զգուշանան յարձակողականէ մը որ, ռուսներ օգտուելու մը ունենան ոյսը. զիրենք պի-տի ոնթարկէ Շա-Հոյի ճակատամարտին նման սարսափելի կատաղած մը։ Ռուսերը բան մը պիտի չվտանգեն սոսնձելէ առաջ եւրոպացոյ Ռուսիոյէն ուղարկուած Բ. զօրաբանակին մէկ մասը կամ ամբողջութիւնը որ հիմա ճամ-բան է եւ կամ չարժման վիճակի մէջ։ Այս պայմաններուն մէջ երկու բանակները փոխադարձաբար ընդհարումներ եւ տե-ղական թնդանօթաձգութիւններ միայն կը կատարեն եւ ասոնք կարելի է այսպէս ըսել, թնդանօթաձգութիւններ։ Ռուսական դաշտային կամ թնդանօթները, ռուսական կամ ճապոնական շրջանակներուն պահեստ ապաները եւ զինուորական բժիշկները։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Ճաբոնցիներուն յարձակումը։— Դրա-ւուած վերջին դիրքերուն կարեւորու-թիւնը։— Անձնուիրութիւնը Բեդերսպուրգի մէջ։— Շրոսկի զօրավարին ուղղոյն յայտա-ռարութիւնը։

Բարիզ 8 Նոյեմ.—Զէ-Ֆուէն հնոտա-գիր մը կ'ըսէ.—«Վերջին լուրերուն նա-յելով Բորթ-Արթուր թէեւ գրաւուած չէ, սակայն ճապոնները կարեւոր յառաջդի-մութիւններ ըրած են Իլլունկշանի եւ Բապիտամի ամրոցներուն շրջանակին մէջ։ զորս գրաւած են մարդկային բազ-մաթիւ զոհեր տալով, եւ հիմա ալ կը պահեն, Ռուսերուն կատաղի յարձակում-ներուն հակառակ։ Այդ դիրքերը թէեւ մեծ ամրոցներուն շրջանակէն դուրս կը գտնուին, սակայն կարեւոր են, վասն զի այդ տեղերէն ռմբակոծութիւնը ուելի անվրէպ արդիւնք մը պիտի ունենայ։ Թնդանօթաձգութիւնը որ ամենայն սաստ կութեամբ կը շարունակէ, ցոյց կուտայ թէ ճապոնները մօտերս նորէն պիտի յարձակին. արդարեւ կ'լսուին թէ Պոլթի կի նաւաբաժինը ժամանելէն առաջ եթէ Բորթ-Արթուրը չդրաւեն, բնաւ պիտի չկրնան գրաւել, վասն զի պաշարումը ալ եւս անկարելի ըլլալով, Բորթ-Արթուր պիտի կրնայ ուսելիք եւ ռազմա-մթերք ստանալ։

—Բեդերսպուրգէն հնոտագիր մը կ'ը-սէ.—Բոլոր զրաղումները կ'ա հնոտանան այն անձկութեան հանդէպ, որուն վերջին լուրերու կը սպասի Բորթ-Արթուրէն։ Շրոսկի զօրավարին անսահման ընդդի-մութիւնը, եթէ կարելի է այսպէս ըսել, ընդհանուր խանդավառութիւն կը պատ-ճառէ Բեդերսպուրգի մէջ։ Զէ-Ֆուի եւ Թոքիոյի թղթակցութիւնները, որոնք վերջին ճակատամարտը կը նկարագրեն եւ Բորթ-Արթուրի հիմնական ամրոցները կ'ընդարձի արդուզարդերու մէջ։ Առաւել, տար-քան չրդ-գեստներ կը հանդիպինք, իրիկուան կարճ չրդզ-գեստներ կ'երեւան արտէներու մէջ այցե-լութեանց ժամուն։ Իրաւ է որ անկախաբ-թիւնը գեղեցիկ բան մըն է արդուզարդի մէջ, սակայն կարգ մը կանոններ կան զուս պէտք չէ զանց առնել։

Թարգմ. Զ. Ն.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՈՅՈՒԹԻՒՆԸ

Մուրճենի տուրջը։— Շա-Հոյի ճակատամարտն եւ։- Երկու ճակատակոր բա-ճակներուն բնաջնջը։— Թնդանօթներ։

Բարիզ, 8 Նոյեմ.— Ճապոնները կը զգուշանան յարձակողականէ մը որ, ռուսներ օգտուելու մը ունենան ոյսը. զիրենք պի-տի ոնթարկէ Շա-Հոյի ճակատամարտին նման սարսափելի կատաղած մը։ Ռուսերը բան մը պիտի չվտանգեն սոսնձելէ առաջ եւրոպացոյ Ռուսիոյէն ուղարկուած Բ. զօրաբանակին մէկ մասը կամ ամբողջութիւնը որ հիմա ճամ-բան է եւ կամ չարժման վիճակի մէջ։ Այս պայմաններուն մէջ երկու բանակները փոխադարձաբար ընդհարումներ եւ տե-ղական թնդանօթաձգութիւններ միայն կը կատարեն եւ ասոնք կարելի է այսպէս ըսել, թնդանօթաձգութիւններ։ Ռուսական դաշտային կամ թնդանօթները, ռուսական կամ ճապոնական շրջանակներուն պահեստ ապաներ եւ զինուորական բժիշկներ

թարգմանները իտալական դեսպանատունը երթալով, չնորհաւորական այցելութիւն տուին։

— Իտալիոյ դեսպանատան մէջ, երէկ, չնորհաւորական ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Նասմ փաշա, Աբրիճէի արտաքսական Դալիպ պէյ, ինչպէս նաեւ միւս դեսպանատնոց կազմէ ներկայացուցիչներ չնորհաւորական այցելութիւն տուին։

— Երէկ գիշեր իտալական դեսպանատան մէջ սեղան մը արուեցաւ դեսպան Իմբէրիալի մարքիզին նախագահութեամբ։ Ներկայ էին դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները եւ Կ. Պոլսոյ իտալական գաղթականութեան երեւելիները։ Դեսպանը բաժակ պարպեց Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին կենացը։

— Օսմ. պահականաւը որ երէկ դիշերով զարդարուած էր. կէս օրին թնդանօթ արձակեց։ Դեսպանատնոց պատհանաւերը եւ իտալական շոգենաւերը դրօշներով զարդարուած էին։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն օսմ. նաւատորմին քընդնիլ կարգուեցաւ նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ եւ Ֆկայս. պատուակալ Թիկնապահ Ֆէրիդ Հիւսնի փաշա։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան Իմբէրիալի մարքիզը՝ իրեն չնորհուած ակնակալութեամբ Օսմանիէ պատուանշանին եւ առաջին Թարգման Պ. Բանֆիա ալ Իմթիազի արծաթ չքդրմանին համար չնորհակալութիւն մատուցին յայտ Կայս. Դահոյից։

ՖՐԱՆՍԱԳԷՆ առնուած հեռագրի մը նայելով, Բրէօզոյի գործարանին մէջ ձեռնարկուեր է օսմ. կառավարութեան կողմէ յանձնարարուած Թորփիլհալանէներուն չինութիւնը։ Ատանք մինչեւ մէկ տարի չինուելով կայս. կառավարութեան պէտք յանձնուին։

ՀՌՈՄԻ օսմ. դեսպան Բէյնա պէյ, անցեալ շաբաթ օրը, այցելութիւն տալով Իտալիոյ նախարարապետ ու արտաքին գործոց նախարար Պ. Ճիոլիթիի, յանձներ է անոր չնորհուած առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշանը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ մարքային նոր սակայցողը Սպրանիէին ներկայացուած ըլլալով, կը յուսացուի որ քանի մը օրէն վարերան։ Ռուսիա ու Գերմանիա ծանուցին Պուլկարիոյ թէ պարտաւոր են բանակցութիւն ձեռնարկել՝ առեւտրական պայմանագրութիւնները նորոգելու համար։ Ցաւալի է որ մտերս սկսին այդ բանակցութիւնները։

ՄԱՒՍՈՒՄԷԻ վարչութիւնը սկսաւ ռուբդի գործադրութեանց՝ հին չոգենաւերուն վաճառմանը համար։

ՀՌՈԴՈՍԷՆ կը գրեն թէ նայեմ. Զին (Ն Տ.) նայն կղզին ժամներ է Նիւ-Սորճ Հերոյ լրագրին ասելը՝ Պ. Կորան Պէյ էր իր Լիզիսբրաա զբօսանուով զոր ինք կը վարէ։ Պ. Պէյնէթի հետ կը գտնուին քանի մը հիւրեր։ Պ. Պէյնէթ եւ հիւրերը տեղւոյն ֆրանսական հիւպատոսին կողմէ հիւրընկալուելով, երկու օր Հռոդոս մնացեր եւ այցելեր են կղզիին զանազան մասերը։ Զբօսանաւը որ Աթէնքէն հոն ժամանած էր, Իտալիոյ, Պերլին և Եգիպտոս երթալէ ետքը յունուարի սկիզբները Զմիւռնա պիտի ուղեւորի։ Լիզիսբրաայի ներքին կանուանուամբ չտա չգիտէ։ Պ. Պէյնէթ այցելութիւն տուած ըլլալով Արչիպեղագօսի կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապէտին փաշայի, Ն. Վսեմութիւնը նոյն զբօսանաւը գացեր է փոխադարձ այցելութեան համար։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Ինչպէս յայտնի է, Վեհ. Սուլթանը, ուզելով պատասխանել Գերմանիոյ կայսեր այն նուէրին, որով իր ծախքովը ազիւր մը կառուցած էր Պոլսոյ Սուլթան Ամէտի հրապարակին վրայ, Պերլինի մէջ տասը ռանկղինոց հիւանդանոց մը չինել տուած է։ Վեհ. Սուլթանը Պերլինի քաղաքին կը նուիրէ այդ հիւանդանոցը, որուն պահպանման բացումը մտերս պիտի կատարուի։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ թագաւորը Ս. Փրկչի պատանդչութեան երրորդ կարգը տուաւ Կ. Պոլսոյ հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ֆիլոնի։

ԴԱՀԻՐԷՒ ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մաքսիմով վերջերս Բաս-Սալիա հասնելուն, տեսակցութիւն մը ունեցեր է Սիւլէյմ Լանցքին Ընկերութեան նախագահին եւ Ընկերութեան Եգիպտոսի գործակալին հետ, որոնք ապահովագրութիւն տուեր են ռուսական ընդհանուր հիւպատոսին՝ Պալթիկի ռուսական նաւատորմին նկատմամբ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Մոնիդեօ. զրոյց մը կը յիշէ թէ Պոլսոյ կողմը առեւտրական մեծ ասուն մը որ մասնաւորապէս չուխայի գործով կը զբաղի, դադրեցուցեր է իր վճարումները։

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՆԸ. — Ց ւնոյնէն թերթերը կը գրեն թէ Ցունաց Պատրիարքարանը ամէն օր դատառներէն բազմաթիւ նամակներ կը հասնին, որոնց մով համակրութիւն կը յայտնուի Տ. Եսաքիմ Ս. Պատրիարքին նկատմամբ։

—Երուսաղէմէն կը գրեն թէ Ցունաց Սինա-Լերան վանքին նոր արքեպիսկոպոս Տ. Բարֆիրոս Լազարեթիսի եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնը կատարուեր է Հոկ. 30ին (Ը.Թ.) Ս. Յարութեան տաճարին մէջ՝ Երուսաղէմի Ցունաց Պատրիարքին կողմէ։ Տ. Բարֆիրոս Բարիզի Ցունաց նախորդ առաջնորդն էր։

—Սինայի վեց մեռազուլիտները եւ Խան Ժաղովոյ ալեսարկան անդամները երկի նիստ գումարեցին Տ Եսաքիմ Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ։

—Սինայը այսօր պիտի գումարուի նորէն ըստ սովորութեան՝ Դաւաս Տաղի, Իզմիտ, Տիմէթօքայի, Սագրլի, Կանասի եւ Սէրֆիչէի մեռազուլիտներուն հետ։

ԶԵՂՈՒՄ. — Իտալիոյ թէ թագաւորութեան Լ. չրջանակին որդեկալ Պէհա պէյ, սուլթանին մէջ զբաղուած եւ հարիւրին հինգի զեղչերէն դուրսցած երեք հազար դրուշի չափ գումար մը իւրացնելով քանի մը օրէ ի վեր անհետացեր է։ Արկեղը առջի օրը կնքուեցաւ։ Ոստիկանութեան նախաձեռնութիւնը հարկ եղած հրամանները ասուաւ այդ անձը ձերբակալելու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը որոշեց Պահրէյնի ժամանումները 48 ժամուան քարանթիւնի ու ապանեխմանց ենթարկել։ Նաեւ Լիմնոսի ժամանումներն ալ բժշկական քննութեան ու ապանեխմանց։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ Վերատեսչութիւնը, ի գիտութիւն վաճառականներու, կը ծանուցանէ թէ Դամասկոսի ցամաքային թղթատարը մինչեւ հիմա թէեւ չորեքշաբթի առաւեւերը համրայ կ'ելլէր Կ. Պոլսէն, բայց չնորհիւ վեհ. կայսեր չինուած Դանիա-Էրէնլիի գիծը՝ թղթատարի ճամբուն տեւողութիւնը մէկ օրուան չափ պակսեցուցած ըլլալով, ասկէ վերջը Դամասկոսի թղթատարը չորեքշաբթի օրերը պիտի փակուի եւ հինգշաբթի օր ճամբայ պիտի ելլէ։

—Դարձեալ թղթատարական վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ ինչպէս ասկէ առաջ, այս տարի եւս Բամազանի առթիւ նամակ, քարթ-բոսթալ, լրագիր եւն. պիտի ընդունուին, Տրէբզէոն-Արտահի, Ագուերայի եւ Ֆաթիհի թղթատարական մասնաճիւղերուն մէջ մինչեւ գիշերուան ժամը 4, եւ հետեւեալ օրը կանուխ մեկնող կառաքատարներու եւն. միջոցաւ իրենց հասցէներուն պիտի ղրկուին։

ՁԻՒՆ. — Զատիկի օրը Սոֆիայի մէջ սկսեր է ձիւն տեղալ։

ԴԱՒՐԻԷԻ օսմ. ընդհանուր հիւպատոս Բէյզի պէյ, երէկ, Կ Պոլիս ժամանեց։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Վառնայէն ու Քէօսթենճէէն, երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին հարիւր երեսուն երկու իսլամ գաղթականներ։

— Երկու հարիւր երեսուն գաղթականներ Գրուսա ու Իզմիր ղրկուեցան եւ քանի մէկ ալ Իզմիր։

ԱՏԱՆԱՑԻ նահանգին մէջ վարդի մշակութեան յատուկ չատ մը հողեր պատրաստուած ըլլալով, Գրուսայէն երեսուն հազար վարդի ասունկ պիտի ղրկուին Ատանա։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԷ. — Երէկ գիշեր ժամ 8 ուկէսին Եէնիգիւղի Մուլա Զէլէպի Թաղը հրդեհ ծագեցաւ Էմիրկէնի բիւրեղի վարժարանին ուսուցիչ Աբրահիմ էֆ.ի փայտէն ասունէն որ ամբողջովին այրեցաւ։

ԲԵՐԱՑԻ ՍԻՒՌԲ

Սիւքլի վարիչ Պ. Ռամիրէզ հեռագիր նորութիւններ կը ներմուծէ Մայերքի խումբին մէջ որ հանդիսականներու խումբ բաղնութեան մը առիթ կը շարունակէ իր ներկայացումները ամէն իրիկուն։ Հեռաքրքրաշարժ յայտագրի մը համաձայն, երեք ներկայացումներ տեղի պիտի ունենան այս եւ վաղը գիշեր, ինչպէս նաեւ վաղը ցորեկ։ Խումբին երգչուհիներուն մէջէն մասնաւորապէս ուշինք Madame Amélie Majeroni՝, պարուհիներէն՝ սէնորիտա Վալվերթ, զբօսալի լարախաղացներ, սիւէմաթօսքոր եւն.։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎՐԶՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Հանր. Պարտքի Թաղեալ հասոյթներու Ընդ. Տնօրէնութիւնը պարտունի ծանուցանելու թէ Սելանիկի Թրամվէյներու Բօկերութիւնը վճարած ըլլալով իր կողմէ իւրաքանչիւրը 500 ֆր.նոց 1200 նոր պարտաթուղթերու (28015ն 4000 թիւ) դրոշմաւորները, այդ պարտաթուղթերու տէրերը պէտք է զանձնեն ներկայացնեն Պոլիս, Զինարանի տեսչութեան մէջ՝ դրոշմի դիւանին, ուր դրոշմի համար կանոնական ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին առանց իրենց կողմէ ոչ եւ է ծախքի։

Ընդ. Տնօրէնութիւն

26/8 Նոյեմ. 1904 2 3

Տես Դ. երես Ճարտնական Թէյի ծանուցումը։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԷՐԲԷՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 16,

ԻԶԶԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆԻՆ ՔՈՎ, ԿԱԼԱԹԱ

Ցարդ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ սոյն վաճառատունը կը ծախէ Պրիւսէլի գորգեր, թիւլէ ընտիր վարագոյրներ, տալ եւ այլ տեսակ քօրնիչներ, կարասիներու յարդարման յատուկ կերպասներ՝ բամպակէ, բուրդէ, մետաքսէ, նաեւ հայելիներ, քօնսոլներ, պիւֆէներ, մահճակալներ, աթոռներ, նկարներ, պատի ժամացոյցներ, եւն.։ Բոլոր այս ապրանքները կը ծախուին չատ չափաւոր պայմաններով։ Վաճառատունը իր յանախորդներուն արամադրութեան տակ կը դնէ սալոն, ննջասենեակի եւ ճաշարանի ամբողջական կարասիներ։ Օրացոյցներ ձրիաբար տասնչափերգ տաւներ վարած օրացոյցներ մը պարտաւոր կը գտնուի վաճառատան մէջ, կարասիներու յարդարման աշխատութիւններ կատարելու համար։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐ

29 ՀԱՍՏԱՏ ԳԻՆԵՐ 32 -50

ՀՍՃԵԼԻ ԺԱՄԱՑ ՄԸ

Առաջին էջի մեր թերթին «Նօսարիճ Դեղեակ»ը երէկ տարուեցաւ, երկուշաբթի օրէն կը սկսին հրատարակել դրածեալ առաջին էջին մէջ Բոլ Պէրթէլի մէկ գեղեցիկ վէպը,

«ՍԻՐՈՒԱԾ ԱՂՋԻԿԸ»

որ հետաքրքրաշարժ ու զգայուցնց պատմութիւն մըն է, սիրոյ փափուկ ու կնճռոտ դրուագներովը հիւսուած։ Զրոնն գիշերներուն համար, երբ ձիւնն ու բուքը, անձրեւն ու ցուրտը վառարանին քովկը համախմբեն մեզ, մաքի հաճելի զբօսանք մը պիտի ըլլայ հետեւիլ այս արտաքսեալ վէպին իրադարձութիւններուն, ուր սիրոյ ճշմարիտ կեանքը, սրտի անվերջ վրդովումներն են որ ի յայտ պիտի գան, խոր ազդեցութիւն մը ձգելով վրայէր ընթերցողներուն վրայ։

Եթէ չենք սխալիր, առաջին անգամն է որ Բոլ Պէրթէլի մէկ նոր վէպը հայերէնի կը թարգմանուի, որով մեր ընթերցողները առիթ պիտի ունենան գնահատելու անոր վիպական կարողութիւնները։ Ուրիշ նոր վիպագրի մը Բիէր ու Ֆրանսէլի «Բարիզի Գործաւորուհիներ»ը, զոր կը հրատարակենք մեր չորրորդ էջին մէջ, շատ մեծ ընդունելութիւն գտած է մեր ընթերցողներուն կողմէ, որոնք անյազօրէն կը լափեն զայն, առանց չափազանցութեան։ Անշուշտ այս նոր վէպն ալ, իր ճարտար հիւսուածքով ու դէպքերու ճշմարտանման պատկերացումով, ոչ նուազ չահեկանութեամբ ու հաճոյքով պիտի կարդացուի։

Պուսայէն Ա. էֆ. Կիրակոսեան ղրկած է այս վէպին թարգմանութիւնը, որ պարզ ու դիւրահասկնալի է։ Ուրեմն մինչեւ երկուշաբթի հաստատեցէք կարդալու համար։

ԲՈԼ ՊԷՐԹԷՆԷՅԻ

«ՍԻՐՈՒԱԾ ԱՂՋԻԿԸ»

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ այցելեց Մայվարժարանը եւ բոլոր դասարանները պտըտելով հարցուփորձ ուղղեց ուսանողներն եւ քննեց անոնց ուսումնական վիճակը, աչքէ անցուց նօթի տետրակները եւ քաջալերեց ու օրհնեց ուսուցչութիւնը եւ ուսանողութիւնը։ Ն. Սրբազնութիւնը ապա այցելեց Լուսաւորչեան աղջկանց վարժարանը ու Մանկապարտէզը, ուր պզտիկները զանազան տրամասանութիւններ ըրին եւ պարեցին։ Ս. Պատրիարքը երբ աղջկանց բարձրագոյն դասարանը մտաւ, երգով մը դիմաւորուեցաւ եւ աշակերտուհիներէն մէկը բանախօսութեամբ մը պարզեց իրենց ջանքն ու աշխատութիւնը ուսման ասպարէզին մէջ։ Ս. Պատրիարքը հոն ալ օրհնեց ու քաջալերեց վարժուհիները եւ աշակերտուհիները։ Ն. Սրբազնութիւնը երկաթուղիներուն չարար բաշխել տուաւ ըստ սովորութեան։

—Ս. Պատրիարքը այսօր փոխադրուեցաւ այցելութիւն կուտայ Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարք Տ. Պողոս Ս. Սապպաղեանին։ Ն. Սրբազնութեան կ'ընկերանան Կրօն. Ժողովի տաճնապետ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկ. Յովհաննէսեան եւ Տ. Ներսէս եպիսկ. Աւալեանն եւ Պատրիարքարանի Ա. գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեան։

—Ս. Պատրիարքը երէկ վարժարանական այցելութենէն վերջը, Երուսաղէմաւն երթալով՝ տեսակցեցաւ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին հետ, Կիլիկիոյ Աթոռին վերաբերեալ խնդիրներու վրայ։

—Ազգ. Հիւանդանոցի երրորդ թեւին շինութեան համար, հաշտարար թիւնը վերսին բանակցութեանց մտած է Ցունաց Հիւանդանոցին հետ, յարակից արտին գնման համար։ Եթէ այս վերջնական փորձն ալ չյաջողի, այն ատեն պիտի մտածուի պէտք եղածը։ Կարգ մը բարեսէր անձեր, շինութեան համար օգնելու պատրաստակամութիւն յայտնած են եւ այս կէտ պիտի եթէ չինութեան յարմար տեղը գտնուի, նիւթական մասը գրեթէ ապահովուած կրնայ նկատուիլ։

—Եէնիգիւղի դուրսը, Հիւանդանոցի պարտէզին կից Երուսաղէմապատկան գեռնէն մաս մը առնելու եւ պարտէզին միացնելու պէտքը տեսած էր Հիւանդանոցի Հաշտարարութիւնը, ու այս մասը գրուած էր նաեւ Երուսաղէմ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին, հաղորդուելով որ Հաշտարարութիւնը նիւթական փոխարինութիւն մը կրնայ ընել նոյն տեղւոյն համար։ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը նկատելով որ Հիւանդանոցը տարին ամենէն մեծ բարեգործական հաստատութիւնն է եւ ամէն Մարմիններու եւ անհատներու վրայ պարտք կը ծանրանայ օգնել ատոր իրենց սահմանին մէջ, յանձնարարած է Պոլսոյ իր փոխանորդին որ Հիւանդանոցը իրեն համար պէտք եղած գեռնէնը կրնայ առնել Երուսաղէմի հողերէն, որ արդէն տարին կը վերարերին, առանց որ եւ է նիւթական փոխարինութեան։

—Ռուսիոյ Կայսրը Սինոյի անդամակցութեան պաշտօնէն արձակեր է Տ. Մակար եպիսկ. Բարխուդարեանը եւ Տ. Մխիթար Վրդ. Մկրտիչեանը, եւ հաստատեր է Տ. Յովհաննէս եպիսկ. Շիրակունին եւ Յուսիկ, Մաթէոս ու Բարգէն վարդապետները՝ իբրեւ անդամ Սինոյի։

—Ուսումն. Խորհուրդը իր չարթականներ նիստ կազմեց երէկ Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։ 1. Օրթաքիւղի Ս. Հռիփսիմեանց վարժարանի երկու աշակերտուհեաց ծնողքները հաստատեր գանգատագիր մը մատուցած էին առ Ս. Պատրիարքն, վարժարանին օտարազգի ուսուցչուհիներ ընթարից եւ ինչ ինչ տարբերութիւններուն դէմ։ Խորհուրդը ուշադրութեան առաւ խնդիրը եւ արժան դատեց յառաջիկայ նստին հրաւիրել վարժարանին տնուհին եւ լսել ետքը անոր բացատրութիւնները, ի գործ դնել պարտ ու պատշաճը։ 2. Բեսարաբի ազգ. Ս. Յ-վանեան վարժարանի տեսչութեան կողմէ գրով մը գանգատեալ էր թէ վարժարանին նորընտիր դասատուներէ վերներս լանկնկալս մեկնած էր։ Խորհուրդը լսելով որ այդ կրթական պաշտօնեան վերադարձեր է ի Բեսարաբ, առաջարկեաց է անօրինութեան հարկ չտալ սաւ։ 3. Խորհուրդը ուշադրութեան առաւ ուսուցչաց եւ ուսուցչուհեաց ի գաւառս պաշտօնի կոչուելու առթիւ անոնց ուղեւորութեան ձեւակերպութեանց խնդիրը եւ որոշեց որ այդ կարգի ուսուցիչք եւ ուսուցչուհիք ասկէ ետքը նախապէս ներկայանան Խորհրդոյ եւ ստանան անոր հաւանութիւնը, որպէս զի Պատրիարքարանի ազանգրատան մէջ ըլլալիք գործողութիւնները դիւրանան։ 4. Առանին Առաջնապահութիւն» անուն գործը որոշուեցաւ Խորհրդոյ վերներս եւս երկրորդ քննութեան ենթարկուած էր ըստ կանոնի։ Խորհուրդը այս վերջին քննութեան տեղեկագրէն եւս տասնգիլով որ նոյն գործը կրթական ծրագրին համաձայն չէր եւ անյարմար էր դասագրքի հանգամանքին, ի բաց թողուց անոր վաւերացումը։

—Պատրիարքարանէն երէկ հեռագրեցաւ Վանայ Լիմ անապատի միաբանութեան թէ կրօն. ժողովը հաստատած է նորընտիր Վանահայր Տ. Թադէոս Վ ի պաշտօնը։

—Դարպէնտիրիի Զարխափան Ս. Աստուածածնի եկեղեցւոյն հին հիմնարկութեան ա բեդալէը ըլլալով. վաղը, Պալթաճ քարտիզ Տ Վահան վրդ. Պարիզպետի Ա. Պատարագ պիտի մատուցանէ Թաղին Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյն մէջ։

Յակոբ Յակոբեան, Տաքթ. Գրիգոր Յակոբոֆ Յարութիւն Յակոբոֆ, Տէր եւ Տիկին Միհրան Տէօքմէճեան եւ զաւակունք, Տէր եւ Տիկին Եղիա Զէյ Էճեան, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Իսէճեան եւ զաւակունք, Կարապետ էֆ. Ինճէճեան եւ զաւակունք, խորին ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հոր, եղբօր, աներոջ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՅԱԿՈԲՕՖԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ երէկ ի Գաղատիա, իր բնակարանին մէջ։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը՝ կիրակի, 31]13 հոկտեմբեր. ժամը 3 ուկէսին (Ը. Թ.) Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ. ուր փոխադրուած է հանգուցեալին մարմինը եւ ուր կից պիտի փոխադրուի Գալատիոյ գերեզմանատունը, ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Գաղատիա 30]12 հոկտ. 1904

Մահագրի չտատցողներէն կը խնդրուի իրեր այն նկատմամբ ներկայս։

Կամուրջէն չգտնուելը կը մեկնի ժամը 5ին։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱՅԺԱՆՍ ՏԵՍԻՆՔԱՆԹԻՒՆՈՒԼ)

ՊՈՐԵՍԿԻ ԵՒ ՓԱՏԵՌԱԶՄ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՈՐԹ - ԱՐԹՈՒՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Նոյեմ. — Ռիւթէր բաղարէն կը հերքէ այն զրոյցները թէ Շթասել զօրավարը անձնասուր եղած ըլլայ։

ՄՈՒԿԴԵՆԻ ՇՈՒՐՋԸ

ԼՈՆՏՈՆ. — Օքսֆորտ զօրավարին բանակեալներն կը հեռագրեն Տէյլի Թելեկրաֆի թէ Ռուսերը քանի մը անգամ յարձակեր են Լամթաս եւ Լինչիւբաս գիւղերուն վրայ, բայց Ճապոնները յաղթեր են զանոնք ետ մղել, մեծ կորուստներ պատճառելով։

ՄՈՒԿԴԵՆ. — Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ երկու հակառակորդ բանակներուն մէջեւ թնդանօթներու նոր ճակատամարտ մը կատարուեր է։ Ամէնէն աւելի ուժգին կերպով տեղի ունեցեր է Ռուսերուն ձախ թեւին վրայ, ուրկէ Ռուսերը ամբողջ չորեքշաբթի օրը ու գիշերը (Նոյեմ. 9էն 10) ամրակոծեր են Ճապոնական դիրքերը։ Հեռագիրը կը յաւէ, ասկոյն, թէ հակառակորդ երկու կողմերէն եւ ոչ մէկը կարեւոր առաւելութիւն մը ձեռք բերած է։

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Սախարով զօրավարը Նոյեմ. 10 թուականով կը հեռագրէ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին թէ Ռուս զինուորները Նոյեմ. 10էն 11ի գիշերը քանի մը հետազօտութիւններ կատարած են. այդ գիշերը հանդարտ անցած է։

—Խարպինէն կը հեռագրեն ռուս զրահակալութեան թէ զրոյցի մը նայելով, Բուրքի զօրավարին հիւանդութեան եւ բանակին մէջ բազմաթիւ վիրաւորներ ու հիւանդներ գտնուելուն հետեւանքով, Ճապոնները չեն կրնար յարձակողական ձեռնարկել։

—Մուքդէնէն ալ կը հեռագրեն նոյն գործակալութեան թէ Սքրիլով ծովակալը որ հոն ժամանած էր, ռուսական ընդհանուր բանակեալը գացեր է՝ Բուրթիքին զօրավարին հետ խորհրդակցելու համար։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Անգլիոյ եւ Ռուսիոյ կառավարութիւնները, իրենց պատասխանատուներն զատ, մէյ մէկ իրաւաբան պիտի դրկեն՝ Հաղի գործը քննելու նպատակով կազմուած իրաւաբրական ատեանին համար։

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՆՈՒԷՐ

ՎԻԵՆՆԱ. — Աւստրիոյ Կարմիր Խաչի Ընկերութիւնը որոշեց ռուսական ու ճապոնական Կարմիր Խաչի Ընկերութեանց հարիւր հազար քուրան նուիրել՝ մասամբ հիշեալ դրամով եւ մասամբ ալ զանազան առարկաներով։

ՀՐԵԱՆԵՐՔ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Սվիատոպոլք Միրսքի իշխանը, հրէական պատուիրակութիւն մը ընդունելուն առթիւ, յայտարարեց թէ իր իսկէն է որ ժողովրդեան բոլոր դասակարգերը հաւասար իրաւունք վայելեն եւ թէ կ'ուզէ իրականացած տեսնել իր այդ իսկէն։

(ԱԶԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԲՈՐԹ - ԱՐԹՈՒՐ

ՇԹՈՍԷԼ ԶՕՐԱՎԱՐԻՆ ԱՆԶԱՆԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄՕՏԱԼՈՒՏ

ՊԷՐԼԻՆ, 11 Նոյեմ. — Լոնդ Անցայկեր Թագաւորական հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանելով թէ Բ-րթ Արթուրի առաջնորդական ճաշանակաւ բանակին հրամանատար Նոսի զօրավարը Ճաշանի կայսրէն լիազօր իշխանութիւն ստացեր է՝ բանակցելու Շթասէլ զօրավարին հետ, որուն անձնասուութիւնը կը սպասուի Ճաշանի մէջ վաղը՝ Նոյեմ. 12։ Ճաշանի կառավարութիւնը մտադիր է Ռուսերուն հետ վարուիլ՝ անոնց համար խիստ ընդունելի պայմաններով։

ՄԻԶՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՐԹՈՒՄ ՄԸ

ԲԱՐԻԶ. — Հավաս սա զեկոյցը կը հրատարակէ. — «Կարող ենք բացատրակապէս հերքելու Սըր Թոմաս Պարքլէի վերագրուած եւ Գերլիցեր Զայթունկի կազմէ արտասպուած այն յայտարարութիւնները թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանսդաուն եւ Լանսնի Ֆրանսական դեսպան Պ. Բոլ Քանպոն խորհրդակցած ըլլան սա պարագային վրայ թէ կարելի՞ է Անգլիոյ ու Ֆրանսայի կազմէ ծանուցագիր մը ներկայացնել Ռուսիոյ ու Ճապոնի՝ երկու պատերազմիկներուն միջեւ միջնորդութիւն մը ընելու։

ՍԲՐԻՏԼՈՎ, ԾՈՎԱԿԱԼԸ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Հեռագրական Ռաս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Սքրիտլով ծովակալը, որ երէկ Մուքդէն ժամանած էր, փոյլուն կերպով ընդունուեր է կանոցի մէջ, ուր տեսակցեր է Բուրթիքին զօրավարին հետ։

ԿՐԻԼԻՆՊԻՐԿ ԶՕՐԱՎԱՐԸ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ. — Կրիլինպէրկ զօրավարը որ վերջերս հրամանատար կարգուած էր Մանչուրիոյ երկրորդ բանակին, երէկ իրիկուն Բեդերսգուրկի մէջ մեռաւ կաթուածի հետեւանքով։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլիոյ նախարարաց Խորհուրդը երէկ իրիկուն գումարեցաւ Պ. Պալֆուրի նախագահութեամբ եւ զբաղեցաւ Խորհրդարանին նստաշրջանին յառաջիկայ վերաբացման մէջ նկատելութեան առնուելիք խնդիրներով։ Անգլիական խնդրին վրայ խորհրդակցութիւն չկատարուեցաւ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԿ, 12 Նոյեմ. — Ռաս-բաքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ Ճապոնները նոյեմ. 9էն 10ի գիշերը փորձեր են հետազօտութիւն մը կատարել ռուսական ոլոկոմի յառաջապահներուն դէմ, բայց եւ մղուեր են զգալի կորուստներով։

ՊԷՐԼԻՆ. — Դերմանիոյ Խորհրդարանը հաւանօրէն նոյեմ. 29ին պիտի գումարուի։

ԲԱՐԻԶ. — Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ բացարձակապէս կը հերքուի Կրիբէնպերկ զօրավարին մեռած ըլլալուն լուրը։ Այդ լուրը հաղորդած էր մերիկեան Լոֆտ գործակալութիւնը։

Տես Դ. երես Ռամրէլ Օրիանթալի գիրքի եւ քօնեաքի ծանուցումը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 29 Հոկտեմբեր

Օսմ. Փոնսիտիտ Միացեալ	Օ. Ո.	98	36
Ղմէնէն բարձր գին	»	98	37
Ամէնէն վար գին	»	98	30
Բուսէլիի երկաթուղի զոց.	ֆր.	125	12
Ամէնէն բարձր գին	»	126	37
Ամէնէն վար գին	»	125	37

ԲԱՑՈՒՄ 30 Հոկտեմբեր

Օսմ. Փոնսիտիտ Միացեալ	Ֆ. Կ.	98	35
Բուսէլիի երկաթուղի	ֆր.	125	37
Երբրէնի Խալիբէ		98	31
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		16	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական պանքա		128	—
Տէբբօզ		241	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	05
Բրաժէրէ բաժնեթուղթ		6	05
» ժուիսանս		2	—
» պարտաթուղթ		494	—
Փարտի Պ. Պոլսոյ		519	—
Թրանսվալ		109	—
Գրէյի ծանսիէ ֆիքսիէն Ա		290	—
» » » Բ		269	—
Լավիրամ		64	—
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	20
» պարտաթուղթ		520	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	88	31
Միացեալ պարտք բաց.	85	25
Միացեալ պարտք զոց.	85	25
Օսմանեան Պանքա	13	63
Ռուսական 1888-1889	92	75
Հելլենական 5 %	47	—
» Մենաշնորհ	48	—
Պուլկարական 1892	85	50
Եգիպտական իւնիֆիտ	105	—
Ճապոնական %	74	87
Թրանսվալ	4	—
Զէրպիրլու	1	81
Փոխանակագիր	25	32 1/2

ԲՍՐԻԶ, 11 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանտ 3 %		96	17
Միացեալ պարտաթուղթ բաց.	Ղրշ.	86	87
Միացեալ պարտաթուղթ զոց.	»	86	89
Օսմ. Նայս. Պանքա	Ֆր.	592	—
Ղմէնիէ	»	—	—
Բուսէլիի երկաթուղի	»	125	75
Օսմ. մաքսատուն	»	471	—
Օսմ Ռէժի	»	366	—
Բրիսիսիէ Թիւրք 4 %	»	499	—
Բուէնոս Այրէսի զուտրոնը կտրած	»	1142	—
Իտալական Ռանտ	»	104	61
Պոնիսական տարարքին	»	88	17
Աւստրիական	»	101	70
Թրանսվալ	»	104	—
Ռուսական 4 %, 1901	»	93	40
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25	125
Դրամագր

ՊՍԿԻ ՇՔՈՒԴՐԱՄ, ԲԱՐԻԶ 1900

ՔՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱԳԵՍՏԻՆ) *մեծ մասնաններէն*

Վարեալիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարալուծումը

1903 յունու. 2ինար այցելեցին Քարմէլ Օրիանթալի մասանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 չիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ չիշերէն 24 նմոյշ առին որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ՀՈՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԹՈՒԹԱՐԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյի գիտութեանց Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՇՈՆԻ, Համալսարկին քաղաքապետութեան երդուեալ [քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՒԻ, Ս. Բեդերսպուրգի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԻԼԻ եւ Օաէսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր] Ա. ՎԷՐԻԿՈՒԻ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՓԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

9 Էրիւէթին եւ խցանի բաբսիլեերուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառասնիւրը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը 50—50

(ՊԱՆՔՈՒԱՆ)

ՏԻԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ
ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕՇՈՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիզարի գինին ու օշարակը մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը շատ ամենէն ազդեցիկ վիրանորոգիչն է։

Ոսկրաթելք տղոց ոսկրները կը դիմակեն ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և անչափն տղոց։

Ցրի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով շեն յոգնիր ու չեն փսխեր և ամենայն կորովի տալաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստնտուներուն կաթը կը շատցուցնէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ամման հիւանդութեանց։ Իր ազդեցմամբ, ակռաները չուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ • A.

ԿԱԹԻԼՆԵՐԻ ՀՆՕՒՈՒԹ
ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ
1ER BRVAIS
ամէնէն ազդու դեղն են

Ընդդէմ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ԲԼՕՒՕՅԻ-ԹՈՒՆԱՑՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՏԿԼՐԱՆԱՁՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։

Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը լանձնարարուի ամէն խարիսխ բոլոր բժիշկներուն կողմէ։

Պնդութիւն չի պատճառէր. Ակռաները չի սեւցնէր. Իրենց առնէն ՍԱՌՂՋՈՒԹԻՒՆ-ԿՈՐՈՎ – ՈՅԺ – ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կուտայ։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններ եւ դեղօրէից վաճառատուներ։

Լաֆաեէթ փողոց թիւ 130

Ծաղոնական Թէյ

Թէյը, որ ալոր գրեթէ բոլոր ժողովրդոց գլխաւոր ըմպելին դարձած է, ան՝ինքան բազմաթիւ տեսակներ ունի որ, արդարեւ գործածողներուն համար բաւական դժուար է լաւ ընտրութիւն մը ընել։ Այդ տեսակներէն ամենքը նշանաւոր են իրենց խորժանամ եւ քաղցրաբոյր, ամենքն ալ թէեւ նոյնքան խորժելի համ ու հոտ չունին, գերազանց են սակայն իրենց կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ վերջապէս իւրաքանչիւր թէյ իր ուրոյն յատկութիւններն ունի, որոնք գինքը կը դասագնեն ուրիշ տեսակներէ։

Սակայն կայ թէյ մը, որ ոչ միայն յատկութեանց ամէնէն կատարեալները կը միացնէ իր վրայ այլ՝ նաեւ՝ գոյն, համ, հոտ եւ մանաւանդ կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ տարազական ազդեցութիւն մը, եւ այդ թէյն է ՃԱՐԱՆԻ ԹԷՅՆ, որ այդ յատկութեանց չնորհիւ կը յարմարի ամէն տարիքի եւ կազմուածքներ, ամէն կլիմայի եւ եղանակի եւ ամէն ճաշակի։

Եաւորեան եւ իսազուլեան թէյի մեծ վաճառատունը, իր բազմաթիւ յանձնարարագրեր ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, այս անգամ մեծաքանակ ներմուծած է ճարանական գլուխ թէյ մասնաւոր եւ իսկական աւտերով ու կը հրաւիրէ օգտուիլ այս առիթէն բոլոր անոնք, որ կը փափաքին ունենալ թէյ մը։

Համով հոտով առողջապահիկ եւ կազդուրիչ։

Սոյն վաճառատան մէջ կ՚ունենաս հնդկական, չինական, Սէյլան եւ ճավայ՝ ամենալաւ տեսակ թէյեր։ 58 5-40

Ուշադրութիւն վարպետի

ՇԻՐՔԷԹԻ ՊԱՅՐԻԷ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

7 1904 Հոկտ. 23էն ցետ անօրէնութիւն։ 4 50

Վոսփորէն կամուրջ

1 28 Գուզդ պէշիկ. Իւսկիւտար.
1 5 Սաէն. միրկ. Ր. Հիստր. ա. հիսար. զանտ. Գէպ. արնավ. չէնկ. պէյլ. օրք.
2 10 Օրք. պէշիկ. սկիւտար.
2 18 Գէշիկ. սկիւտ.
1 50 Ա. հիսար. պէպ. արնավ. չէնկիր. օրք
2 40 Գուզվ. սկի տար.
1 30 Ենիմ. մէզվ. պյրտ. Քարպ. եէնիր. սաէն. միրկ. պէշ.
2 20 Միրկ. ր. հիս. Գէպէր. Արնվ. Գրչ. Օրք. Գէշ շիկաշ.
2 Գէյր. Բշպ. Զպք. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. վնր. Զէնկ. Գէյլ. գուզվկ.
3 15 Գուզդ. պէշկիկ. սկիւտ.
2 15 Ենմ. մէզդ. պյրտ. Քրպ. եէնիր. միրկ. պէշիր.
3 Սաէն. միրկ. ր. հլսար պէպ. արն. գրչ. պէշկիկ.
3 20 Գուզվ. սկիւտ.
3 պէյր. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. զանտ. պէշկ.
2 45 Ր. ա. զավագ. եէնմ. մէզդ. պ.ջտ. Թարպ. պէյր. ա. հիսար վանիր. չէնկ. պէյլ. գուզվկ.պէշկիկ.
4 Օրպ. գուզվկ. սկիւտ.
4 30 Սկիւտար.
3 15 Եէնմ, մէզվկ. պյրտ. Քրպ. եէնիր. միրկ. պէշիկ.
3 50 Սաէն. միրկ. ր. ա. հիսար. զանտ. պէպ. արնվ. գրչ. ոթ. պէշկիկ.
4 30 Զնկ. պէպ. Գուզդ. պէշկ.
4 30 Գէյր. բշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. զանտ. պէպ. պէշկիկ.
5 0 Ա. հիսար. վանր. չէնիր. պէյլպ. գուզկր. պէշշիկաշ.
5 10 Օրք. պէշիկիկաշ.
4 30 Սէնմիլ. մէզդվպ. պէօյրտ. Քարպ. եէնիր. սաէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. պէշիկիկաշ։
5 30 Պէպ. արնվտ. գուրչ. օրք. պէշիկիկաշ։
6 35 Գէշիկ. զապաաշ։
7 20 Գուզվ. պէշիկիկաշ.
5 40 Գէօյրտ. Քրպ. պէյզզ. բաշպ. եէնիր. չուպ. սաէն. զանլ. միրկ. ր. ա. հիսար. զանտ. պէպ.
6 35 Ր. ա. զավգ. եէնմ. մէզդ. պէօյտ. Քրպ. եէնիր. միրկ. ր. հ սար. պէպ. արնվար. գուրչ. օրք. պէշիկիկաշ։
7 50 Արնվարտ. վանիր. չէնկիր. պէյլպ. օրք. գուզ. պէշիկիկաշ։
8 Եէնիմ. մէզդվպ. պէօյրտ. Քարպ. եէնիր. սաէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնվտ. գուրչ. օրք. պէշիկիկաշ։
8 45 Ր. ա. զավգ. մէզդվպ. սէօյր. Քրպ. այգ. բաշպ. չ ւպ. զանլ. ա. հիսար. զանտ. վանիր. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկիկաշ։
8 55 Գէյզ. բաշպ. եէ իր. չուպ սաէն զանլ. միրկ.
9 50 Եէնիմ. մէզդ. պէօյր. Քարպ եէնիր Մրկ. ր.հիսար. պպ. արնվտ. օրք. պէշիկ.
10 10 Գէյզ. եէնիր.
10 30 Գէզ. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հ սար. զանտ. չ՚նկր. պէ լ. գուզվկ. պէշիկ.
11 35 անիր. գ ւրչ.
10 15 Գէյզ. բաշպ. եէնիր. չուպ. սաէն զանլ. միրկ. ր. ա. հիսար զանտ. պէպ. արնվտ. գուզ. պէշիկ.
11 Եէնիմ. մէզ. պէյզ. Քարպ. եէնիր. միրկ. ր. հիսա . պէպ. արնվտ. օրք. պէշիկ.

Վոսփորէն կամուրջ

2 3 Գէշկիկ. օրք. զրչ. արվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սաէն.եէն.ր. Քրպ. պէօյր. մէզ. եէնմ.
1 45 Եկիւտարէ գուզվկ. օրքաքօյ
2 45 Գապկ. պէշկիկ. իւսկ. գուզվկ. օրք. պէյլ. չէնկ. արնվ. Վնր. պէպ. զանա. ա. ր. հիս. միրկ. զանլ. սաէն. եէնր. բաշպ. պյքզ Քարպ. պէօյր.
3 5 Իւսկ. գուզվկ.
3 — Գշկիկ. գուզվկ. պէյլ. չէնկ. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բշպ. պէ քզ
3 15 Գէշկիկ. չէ կր.
3 50 Գէշկիկ. սկիւտ օրք.
4 5 Գէշկ. օրք. զրչ. արնավ. պէպ. ր. հիսար միրկ. սաէն. եէ իր. Քրպ. պէօյիւք. մէզ. եէնմ. ր. ա. զավագ
4 20 Գապկ. գուզվկ.պէյլ. չնկ. ա. հ ս.
5 Գէշկիկ. գուզվկ. պէյլ. չէնկ.վանիր. զանտ. ա. հիսար զանլ. չուպ. բաշպ. պէյզ Քարպ. պէօյր. մէզ. եէնմ.
6 Գապկ. Գէշկիկ. օրք. զրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սաէն. եէնր. Քրպ. պէօյր. մզզ. եենմ. ր. ա. զավագ
8 30 Գէպ. զանտ. ր. ա. հիսր. միրկ. զանլ. սաէն. չքպուզ. եէնիր. բաշպ. Գէյր
6 45 Գշկ. Իւսկ. գուզվկ. օրք. չէնկ. զրչ. Գէյ. արնվվանիր.
7 30 Գէշկիկ. օրք. արնվ. պէպ. ր. հ ս. միրկ. Եէնր. Քրպ. պէօյր. մէզվպ. եէնմ.
8 15 Գապկ. պէշկիկ. սկիւտ.
8 45 Գշկ. գուզվկ. պէյլ. չէնկ. վանիր. զանտ ա. հիսար. գանլ. չպուր. բշպ. պէյրզ.
9 50 Միր. եէնր. պէյրզ.
9 10 Գէշկիկ. օրք. զրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սաէն. եենր. Քրպ. պէօյ. մէզ. եեմ.
10 25 Գէշքկ. զանտ. ա. հիսար գանլ. չքպուզ. բշպ. պէյր. մէզվ. ր. ա. զավագը
9 45 Գէշիր. գուզվկ. օր . պէյլ. չէնկ. արնավ. Գէպէր. զանտ.
10 30 Գէպ. միրկ. ւ էնր. Քրպ. պէօյ. մէզ. էէն.
10 30 Սկիւտար
11 Սկիւտ. Գուզվկ. օրք.
10 50 Գապկ. պէշկիկ. Գուզվկ. պէյլ. չէնկ. զրչ. վանիր.
10 45 Գէշիկ. օրք. արնվ. պէպ. ր. հիս.
11 30 Գշքկ. միրկ. սաէն. եենիր. Քրպ. պէօյր. մէզ եէնմ.
11 35 Գէշիկկ. զանտ. ա. հիս. զանլ. չպուզ. բաշպ. պէյրզ
11 40 Գէշ կ. օրք. Գ որ չ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. եէնր.
11 50 Գուզ. պէյլ չէնկ. վանի. պպ.
12 10 Գէշկկ. օրք. արնվ. պէպ. ր.հիսար. միր. սաէն ա
12 15 Գէշ կ. պէյլ. չէնկ. զանտ. ա. հիս. զանլ. բաշպ. պէյր.
12 15 եէնր. Քրպ. պէօյր. մէզ. եէնմ.

Առանց վաս Գապաթչի ու Սիրքէճիի մէջ եւ ոչ կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն կը կատարուի։

Ծանօթ. — Ժամ 5.40ին Գէօյլիքճէրէն մեկնող չոգենաւը Իրան Բամ.ղան ամսական Բաւմէյի Հիսարէն եաքը Միրկէօն իրկուան ժամ 11.35ին կամուրջէն մեկ. նողը տարը վարկեան առաջ պիտի մտնէր։

— Առաւուերը ժամը 1.50ին Անատօլը Հիսարէն մեկնող չոգենաւը Նոյեմ. 1 էն պիտի սկսի։

—Առաւուերը ժամ 1.28ին Գուզկ.էն 1.5ին Սաէն.էն, 2 10ին Օրթաք.էն եւ 1 30ին Եէնմ.էն մեկնող չոգենաւերը Նոյեմ. 1էն սկսեալ պիտի դադրին։

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՑՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Ս.Ի ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Տարեկան ճիւղ 15,264,915 Քր.
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ. ԲՐԼՏԻ ԼԻՕՆԷ
Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Հաճըոլլու խան, 52—56։

Լիազօր ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ
16—20 23

Ծանօթ —Դուռաներու մէջ լուրջ և գործունեայ գործակալներ կ՚ընդունուին։

COMPAGNIE ROSSIA ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԱՒՈՐ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրգ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ ապրանքներու, համարգութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, տարանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցի խորտակուելէն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,06 ,37 ֆ
Երաշխաւորութեան գումար	14 58 ,000 »
Ապահովագրութիւններուն վճարուած գումար	314,768 000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	16 585 8 0 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վայվոտա, Ղալաթիա
Տէօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 19—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐ
Ընդմէջ Հրլի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Ալպանս	1069	Գոլ	1497	Կոգա	11	Մաթս	724
Ալէքթ	3607	Գոլկս	1936	Կրոնոն	1095	Մարէնկ	2273
Անտէլ	1541	Գորսս	895	Լիրս	775	Մարգէլ	379
Արիոսրս	2277	Գիրս	43	Լիտալիս	1581	Մ ք ա	35.7
Գասանս	1822	Տորնեա	987	Լիւտա	3:2	Միլ	1057
Գորոտինս	1264	Տուրս	383	Հորաթի	36	Մոնդէալ	1735
Գրալս	1076	Տլարս	713	Հոմ էր	595	Մ ր Ա	4 9
Գրիւնս	841	Տիտամ	5 4	Իակ	2354	Էրս	1033
Ղ ք Գ ա ս	448	Եպլս	1461	Իտանս	5 40	Օհ ս	41 0
Ֆէյրս	1371	Ելտորատս	1020	Ձ ւնս	16.0	Մն ա ..ս	4036
Գա իրս	1337	Ե ագս	84	Ֆ էնս	1053	Օլան ս	555
Գամէս	1244	Ֆիտս	924	Ֆ լեինս	507	Բատէր ս	637
Դ գ	1694	Ֆինա ս	1028	Տոլնս	1700	Բոլս	510
Զիրակ	2709	Ֆլամինկ	849	Լ ս	1053	Բ. ալնս	229
Ս սէրս	831	Ֆրանչիսքս	4582	Լ բանս	2272	Բ ս լ ս	1663
Քլնս	1697	Հա իլ	306	Լիվրպուլս	1 3	Բոլս	1613
Գոլորատս	4	Կիլանս	1.43	Լ ս	31	ուվս	1789

Ընդհանուր վճարագիր Հրլէն հոս հասած է։
Միխաէլ չոգենաւը, Նուապա Թօր։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԵՐԻՋՕՏ
Թիւ 22—24. Քիւլիւք Միւլէք խան. Ղալաթիա 10 4—50

ՀԱՅԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ
ԽԱՑԵՂԱՆ ՀԱԳԳԷ ԷՖԷԶԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան շինու գովեստներ կը կարդացուին Հագգէ Էֆէզէմ խայծղանը օսմ. ու օտար ժիշկներու գնահատմանը եւ առաջնապատ հական Խարհուրդին արտօնութիւնը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ սատմքի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ՚ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հաղի, ցնդատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ Թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ դրուշ։ 24 35—50

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Հոկտեմբեր
Գ. 25/ Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առտու։ Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Փոռա, Թարապլուս-Շամ, Գէրուզ, Ծոփա, Բոր-Մտիլու, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ե. 28/10 Օտէսա ժամը 10ին առտու։
Շբ. 30/12 Մէրսէյիս, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին առտուն։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 9-50

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՆԱՒԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԱՍՈՒՐԱՅ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐ

Նոյեմ. 18ին Միթիկրէյի, Մարսիլիոյն։
ՏՐԱՊԷԶՈՒՆ

Նոյեմ. 19ին Միթիկրէյի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պ-Թում եւ Նովորոսիսք։

Ա կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփխանէ քարափին վրայ։
15 25 50 Թ. ՌԻՔՈՒԼ

ՖԻՏ. ԼԼՕՅԴ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԱՅԻՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրպուլի եւ Արեւելեան միջեւ բանաստաց

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Էնդրոսիան	10500	Ֆլամինկ	3500
Տանիանան	10500	Բիրմանիան	3500
Թէսալիան	10500	Արիզոնա	3500
Լանքաստրիան	9000	Ալիէնիան	3500
Ֆիլատելֆիա	9000	Ալասքան	3500
Ֆոլտամիան	8000	Ալենիան	3500
Ֆորտիան	8000	Անատոլիան	3500
Ֆասգանիան	8000	Բլասգոյան	350
Ֆրանսիան	8000	Լէսթրան	3000
Ֆալատիան	3700	Մինեսոտ	900
Վալսնիան	3700	Ինսրոս	800
Ֆլամինկան	3700	Լիսբոն	8
Տոսքան	3500		

Աղտոտելի ապրանքի ապրելուն կը խնայուի իրենց ապրանքն ազատ փոխադրելու կամ նաստիկոյ մոտաստանց հասնելու եւ ասոնց հրամանները դրկել չպահանջուն ժամանումին 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար գիտ
ԷՖԷՍՍՈՒ ՀԱՅՈՒՆԻՆ
Գալատիոյ, քարափին վրայ
12 6-50 Ֆոնտանան հին տեղ

Աբեղատեր ՁԱՐԵՀ ԵԲԻՍՈՒԹԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

Բարիզի Գորգսիորոյիները

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԲՈՐԴ ՄԱՍ

Դ.

ԿԻՐԱԿԻՒ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թէրեսա Սիւզան բաւական հանդիպելու Հանրիի, ուշնատութենէ դուրս ատեն... Ամէն ինչ պիտի խոստովանէր իր եղբայրներին եւ պիտի խնդրէր անկէ՝ միջամտելու Ֆրանսուան մոտ։

Իր որոշումը տալէ յետոյ, Սիւզան սկսաւ յառաջանալ հոստատ քայլերով։

Փողոցը կարեց անցաւ, փոխանակ դառնալու, ուղիղ յառաջանալով իր առջեւ գտնուած ճամբէն։

Հիմա ցնա որ փողոցին մէջտեղ կը գտնուէր, այդ Թաղին խարտիճագոյն բնակչութեան խառնուած. կառքերը, օմնիպիւսները, Քրամուէյները աղմուկ կը հանէին շուրջը։

Բայց հոգ աղջիկը բան մը չէր ուզեր տեսնել, բան մը չէր ուզեր լսել։ իր համբան շարունակելով եւ ուրիշ նպատակ չունենալով եթէ ոչ գիշերուան ոգոտել։

Պատուարներուն մոտ, շատ նեղ մայթերուն վրայ խճճուած ամբոխը ոյնքան շատ չէր։ Մնաց որ, ճամբան աւելի լայն էր հիմա։

Ընդհուպ, Սիւզան ջրանցքին եւ ըստպեղանոցին մոտ հասաւ. տրլատներու վաճառականները, մասմառները, հաներու առաջնորդողները հաւաքուած, իրար կ՚արմկահարէին, խառն ի խառն ներս կը մտնէին քարաշէն ընդարձակ շէնքէն, մինչ սպանողները, կծկուած դէմքով, արիւնաներկ գոգնոցով արագաքայլ կը փութային գինեատուն, իրենց կոշիկներուն ձայնը լսելի ընել տալով։

Բոլոր այդ մարդիկը ճարպ, արիւն կը հոտէին, բայց հակառակ իրենց կիրարկած արհեստի՝ այդ չէնշող մարդիկը ոգերեգական դէմք մը ցոյց չէին տար, այլ զուարթութիւնն էր որ կը շողար իրենց կարմիր յտերուն վրայ։

Սիւզան կը շարունակէր իր ճամբան. հիմա նեղհօնալ ճամբան վրայ կը գտնուէր։ Թշուառ մարդոց, դատապարտեալներու եւ գնում կատարող տանտի կիներու կը հանդիպէր, որոնք ճամբան երկու կողմը հաստատուած բոլորեալ խանութները կը մանէին կ՚ելլէին, ամենուն ալ ձեռուինը խոյդանով խառն թուղթով պատուած։

Սենդվիչներու ցուցադրութեան քով փոքր ճաշարանատեղիներ ալ կային, որոնց տրադրած ապրանքները սկզբան կը դրուէին քուրիներու, ծապարդարդերու վրայ, կամ պարզապէս պատրաստած հին լուգիրներու վրայ։ Այդ ապրանքներն էին հին երկաթեղէն, զգեստեղէն, ձեռքի ինկած հագուստներ, հին լոխնապակիներ, զարդ կարող մարդիկ կը գնէին։ Սակրաստ թիւնները շատ խիստ կը կատարուին, մէկ սու աւելի ոժան գնելու համար։ Կը զգացուէր թէ այդ մարդիկը գերագոյն ճիգեր կ՚ընէին՝ օրուան ապ ուստնին ճարելու համար։

Մայրաքաղաքի շրջակայքին նկարագիր ոգեւորութիւն մը կատար այդ երթեւեկը։ գրեթէ զուարթ թռչուն մը առաջ բերելով։

Այդ աղմուկը խլացուցիչ կը գտնէր Սիւզան, որուն գլուխը շատ հոստատուն չէր հիմա։

Շատ ի՛նքնամփոփ ձեւ մը կ՚առնէր այդ ժառանգաղուլներուն մէջէն անցած ատեն։

Ռաթոր-Շըմէնէն քիչ մը հեռու, Բրլոթիւսի աղլ կը բլոլոսվին յոգնած լդ գաց ինքզինքը։ Շեղացաւ մը ունեցան աչքերը եւ մայթին վրայ պիտի իյնար, երբ կին մը տեսնելով անոր դանդաղելը, թեւէն բռնեց։

—Ի՛սչ կ՚ըլաս կոր աղջիկս... Ա.ղէկ չե՞ս։

Ն.ոտան աղջկան թեւէն բռնելով, ոգելից ըմպելի ծխող կնոջ մը խանութը մացուց։

—Տիկին Տէմիշ, բան մը տուէք սա կնոջ, ըսաւ անանց օթուէին, բիրտ ձայնով... Առանց ասոր՝ գործը գէշի պիտի դառնայ։

Ձեր-ներմակ. Սիւզան աթոռի մը վրայ իկած էր։

—Բացա՞ բե Ա՛ք, հրամայեց խանութպանուհին։

Սիւզան տակաւ ոգեւորուել սկսաւ։

—Ժոզիֆին, կը ճանչնա՞ք զայն, հարցուց տիկին Տէմիշ։

— Եւրէք տեսած չունիմ, պատասխանեց ժան կէսարի քոյրը, որ այդ ժամուն ուժասպառ, անուշադ, փչելից զգեստներով աղջ ան մէջ չէր ճանչցած Ռաւարէյ դուքսին յեղեղ բնակարանը տեսած մանկամարդ եւ հարստատ ժառանգորդուհին։

Ժոզիֆին իր վարձակալուհիին տունէն դուրս կ՚ելլէր. ուր կը ճաշէր սովորաբար, երբ ալքերը դիպուածով ելմտեցին Սիւզանը, ուր ն մոլորուն կերպարանքը եւ դանդաղկոտ քալուածքը իր ուշադրութիւնը գրաւեցին։

— Մուրկ կուգաք... ինչո՞վ կը զբաղիք. հարցուց Ժոզիֆին։

Սիւզան պատասխանեց.

— Տիկին, ծնողքէ զուրկ յարաբաղդ աղջիկ մըն եմ... Թշուառական մարդիկ, որոնք երդուած են դիս հարստանալու կը հալածեն շարունակ... Երկու անգամ վռնտել ուզին դիս ալխատած տեղերէս... Այսու հանդերձ պարկեշտ ուրն ապրուստ մը ճարելու կը հետամտիմ։

Տիկին Տէմիշ. քառասունոց կարգի կին մը, որուն կարմիր դէմքը հանգարտ խղճի մը յայտարար նշանն էր, յոխնապակիի նմանող խոշոր ալքերը թարմեցուց, այս վերջին բառերը լսելով։

—Ատանկ աղջիկ կը զո՛ւսի՞։

—Այո՛, յարեց Ժոզիֆին, այս իրիկուն կը իսօինք այդ մասին... Առայժմ պէտք է կծիկը դնեմ... Նոր գործատեր մը ունինք որ մէկ վարկեան չուզէ առնել չի տար մեզի, անշահ մարդ. Եաքէն կէս օրական վրայ կուտանք... Աղտոտ վարչութիւն... օրքան փոքր, նոյն բանն է... Անօթութենէ կը տանկինք, այդ անպիտաններուն հոգը չէ... բայց համբերութիւն... պիտի գայ օր մը երբ գործատէրներուն վիճակը պիտի բարձրանի։

Ժոզիֆին վազեց գնաց լուցկիի գործարանին կողմը, ուր ճիշդ տանէին հասաւ, կանչեցիր խառնութիւններուն չենթարկուելու համար։

Գործի սկսաւ կատարութեամբ, ինչպէս կ՚ըներ միշտ, հակառակ այն տարաբութեան, որ իր աղեստի զրաման եւ փոփոխի մանսոիթ բարձրութիւնն արդիւնքն էր։

Իր ընկերուհիներէն չատերուն պէս, արեւը թանաւորած ու ոսկորները փտած էին փոսերէն։

Իր անհարթ դէմքը հեռվնէ աւելի կը ազդէնար, բայց տրիսիրտ գործատերուհին ինքզինքն վրայ մեղքնալու ատեն չունէր եւ իր ընկերուհիներուն մէջ ամենէն դիմացկունն էր։

Առաւօտեան մինչեւ իրիկուն, իր ատամնազարդ բերնէն չանթեր կ՚ելնէր ամենուն դէմ, անամօթ գործակցներուն, ինչպես նաեւ գործատերուհիներուն դէմ, որոնք ընդվզելու տրիսաթիւն չունէին իրենց մէջ։

Պատերը կը գնահատէին անոր աշխատասիրութիւնը եւ չլսել կը ձեւանէին պահանջս մեր։ Մնաց որ, իր վիճակը ամենուն տրամադրանք կը պատճառէր։ Իր ընկերուհիներուն մեծ մասը համարում ունէին Ժոզիֆինի վրայ։

Գործը ուշարանել յետոյ երբ ընդարձակ դարձաւ, քանի մը ժամ առաջ օգնութեան հասած աղջկան վրայ խորհեցաւ։

Սակայն աշխատութեան տեսն ալ չէր մոռցած զայն. մնաց որ, այդ կարգի գործատարներու տրնչափ օգնած էր որ մէկ աւելի կամ պակաս աչքին չէր երեւար։

(Շարունակելի)